

ΑΓΝΩΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΣ
ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ (1625;-1647)
ΠΑΦΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΝ (1677-1686)
ΚΑΙ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΟΝ (1572-1600)*

Υ Π Ο
ΑΝΔΡΕΟΥ ΘΗΛΑΓΡΙΑΔΟΥ
Pembroke College, Oxford

f. 23

Ἔτερος Πρόλογος.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ ἀμήν.

Γερμανὸς ἐλαίῳ Θεοῦ ταπεινὸς Ἐπίσκοπος Ἀμαθούντων προέδρου πό-
λεως, Νεμεσοῦ καὶ Κουραίων σὺν τοῖς ἐμοῖς ἐντιμωτάτοις καὶ εὐλαβεστάτοις
Κληρικοῖς, χάριτι Χριστοῦ, λέγω οὕτως.

Ἐπειδὴ συνακολουθοῦμεν εἰς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους, καὶ τὰ
θεσπιζόμενα ὑπὸ τῶν ἁγίων ἐνδόξων Ἀποστόλων, καὶ ἱεροκηρύκων διδασκά-
λων οἵτινες διελθόντες εἰς ἅπασαν πόλιν καὶ χώραν, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ
κηρύξαντες τὸν λόγον τῆς πίστεως, καὶ ἐβάπτισαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς,
καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μετὰ τοῦτο ἐδίδαξαν αὐτοὺς τηρεῖν
πάντα, ὅσα ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Κύριος, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος,
ὅτι πίστις χωρὶς ἔργων (BG. 131) νεκρὰ ἐστίν¹⁶. Τούτοις πιθόμεθα καὶ ἡμεῖς,
συνακολουθοῦντες τοῖς θείοις πατράσιν, οἱ συνελθόντες εἰς διαφόρους ἐπαρ-
χίας, καὶ συναθροίσαντες, τὰς ἐπτὰ οἰκουμεικὰς Ἁγίας Συνόδους, καὶ τὰ φυ-
έντα δόγματα διορθώσαντες, καὶ τὰ ζιζάνια ἅπαντα ριζοθέντες, ἐξέκοψαν,
καὶ ἐνετείλαντο φυλάσσειν καὶ ἀκολουθεῖν καὶ ἔπεσθαι τοῖς κανόσι καὶ νόμοις
αὐτῶν. Διὰ τοι τοῦτο συνηθροίσαμεν καὶ ὑμᾶς τὴν σήμερον εἰς ταύτην τὴν ἱερὰν
Σύνοδον, ἵνα διορθωθοῖεν ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα, Ἐκκλησιαστικά τε ζητήματα
ἀναμεταξὺ ἡμῶν, καθάπου καὶ εἰς τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων¹⁷

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 158 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

16. Ἰακώβου Β', στ. 20.

17. Γ. Α. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων
τῶν τε ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, καὶ τῶν ἱερῶν οἰκουμεικῶν καὶ τοπικῶν συν-

γέγραπται, ἐν τῷ τριακοστῷ ἐβδόμῳ κανόνι αὐτῶν, λέγων οὕτως. Δεύτερον τοῦ ἔτους Σύνοδος γινέσθω ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, (BG φ. 131v) καὶ ἀνακρινέτωσαν ἀλλήλους τὰ δόγματα τῆς εὐσεβείας, καὶ τὰς ἐμπιπτούσας Ἐκκλησιαστικὰς ἀντιλογίας διαλυέτωσαν: ἔτι δὲ αὐτὰ σύμφωνα ὥρισεν ἡ ἁγία Σύνοδος ἢ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς (φ. 23v) Συρίας¹⁸ ἐν τῷ εἰκοστῷ κεφαλαίῳ αὐτῆς, καὶ ἀπεφύοντο οὕτως. Διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς χρείας, καὶ τὰς τῶν ἀμφισβητουμένων διαλύσεις, καλῶς ἔχειν ἔδοξεν, ἵνα Σύνοδον καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν τῶν Ἐπισκόπων γίνεσθαι δεύτερον τοῦ ἔτους. Ὁμοίως καὶ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη Σύνοδος¹⁹ θεσπίζουσα ἐν τῷ πέμπτῳ κεφαλαίῳ αὐτῆς, λέγει οὕτως. Καλῶς ἔχειν ἔδοξεν ἐκάστου ἐνιαυτοῦ καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν, δις τοῦ ἔτους Σύνοδον γίνεσθαι, ἵνα κοινῇ πάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένων, καὶ τὰ τοιαῦτα Ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἐξεταζέσθωσαν. (BG φ. 132). Ἔτι δὲ τὰ αὐτὰ λέγουσα καὶ ἡ Τετάρτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος²⁰ ἐν τῷ ἐνάτῳ καὶ δεκάτῳ κεφαλαίῳ αὐτῆς. Οὕτως ὥρισεν, Τοῖνον ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ Σύνοδος συνακολουθοῦσα τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων κανόσι, ὅτι δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συντρέχειν καθ' ἐκάστην ἐπαρχίαν τοὺς Ἐπισκόπους ἔνθα ἂν ὑπάρχη ὁ ἑαυτῆς Ἐπίσκοπος, καὶ διορθοῦν ἕκαστα τὰ ἀνακλύπτοντα ἐν τοῖς πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ ἱερατικῷ τάγματι, ἵνα μὴ βλασημῆται τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἔτι δὲ τὰ τοιαῦτα καὶ ἡ ἕκτη οἰκουμενικὴ ἁγία Σύνοδος²¹ ἐν τῷ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ αὐτῆς, λέγει οὕτως. Τὰ ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν θεσπισθέντα, καὶ ἡμεῖς κρατεῖν βουλόμενοι, καὶ διαγορευόμεν, ὅτι καθ' ἕκαστον ἔτος, σύνοδος γινέσθω τῶν ἐκ ἐκάστη ἐπαρχίας Ἐπισκόπων, ἔνθα ἂν ὁ τῆς Μητροπόλεως δοκιμάσῃ Ἐπίσκοπος. Ἐπειδὴ (BG φ. 132v) δὲ διὰ τὰς τῶν βαρβάρων

ὁδῶν καὶ τῶν κατὰ μέρος Ἁγίων Πατέρων, τόμ. II, Ἀθήνησιν 1852, κανὼν ΔΖ', σελ. 50. — Ἀ γ α π ἰ ο υ Ἱερομονάχου καὶ Ν ι κ ο δ ἡ μ ο υ Μοναχοῦ, Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηδὸς τῆς μίας Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὀρθοδόξων, ἦτοι ἄπαντες οἱ ἱεροὶ καὶ θεῖοι κανόνες, Ἀθήναις 1886, κανὼν λζ', σελ. 45. — Ἀ μ ἰ λ κ α Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, Οἱ ἱεροὶ Κανόνες, Ἀθήναι 1949, σελ. 144-145. Πρβλ. Α' ε', Δ' ιθ', Στ' η', Ζ' στ', Ἀντιοχ. κ', Λαοδ. μ', Καρθ. κστ', ξ', ξα', πα', πδ', πε', ρδ'.

18. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ἦ, μν. ξ., τόμ. III, Κανὼν Κ', σελ. 162. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν κ', σελ. 339. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, μν. ξ., σελ. 178-179. Πρβλ. Ἀποστ. λζ', Α' ε', Δ' ιθ', ΣΤ' η', Ζ' στ'. Λαοδ. μ'.

19. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ἦ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ε', σελ. 124. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν ε', σελ. 112. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, μν. ξ., σελ. 27-28. Πρβλ. Ἀποστ. ιβ', ιγ', λβ', Δ' ιθ', ΣΤ' η'. Ἀντιοχ. στ'. Σαρδ. ιδ'.

20. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ἦ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ιθ', σελ. 265. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν ιθ', σελ. 168. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, σελ. 55-56. — Πρβλ. Ἀποστ. λζ', Α' ε', ΣΤ' η', Ζ' στ'. Ἀντιοχ. κ'. Καρθαγ. κστ', πα'.

21. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ἦ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν η', σελ. 324-325. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν η', σελ. 187. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, μν. ξ., σελ. 80. Ἀποστ. λζ', Α' ε', Δ' ιθ', Ζ' στ'. Ἀντιοχ. κ'. Καρθ. κστ', πα', πδ', πε', ρδ'.

ἐπιδρομάς, διὰ τε τὰς προεμπιπτούσας ἑτέρας αἰτίας ἀδυνάτως οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐκκλησιῶν ἔχοντες, δις τοῦ ἐνιαυτοῦ Σύνοδον ποιεῖσθαι ἑτέρας αἰτίας (φ. 24) θεραπεύουσιν τὴν τοιαύτην καλὴν ἔμπραξιν. Τούτοις γοῦν καὶ ἡμεῖς καλῶς ἀκολουθοῦντες, καὶ ταῖς τοιαύταις ἐννοίαις καὶ σπουδαῖς ἐχόμενοι, καὶ κανονικαῖς στοιχοῦντες ἀπαραθραύστως ὁροθεσίαις ὄρισαμεν ἅπαντας ἱερεῖς, καὶ ἡγουμένους, καὶ μοναχοὺς, καὶ κληρικούς συναθρασθῆναι, καὶ δὴ καλῶς ποιοῦντες συνήχθητε νομίμῳ ἔθει πληροῦντες, καὶ πατρικὴν στοργὴν πρὸς ὑμᾶς δεικνύοντες, καὶ Θεὸν αὐτὸν θεραπεύοντες, τὸν εἰς πᾶν ἔργον ἡμῶν προϊστάμενον. Ἐπεὶ δὲ συνηθροίσθητε, προσέχετε μετὰ ἀκριβείας τοῖς λεγομένοις παρακαλῶ, οὐδὲ γὰρ ἕτερα τοῖς θείοις κανόσι φθεγξόμεθα, (BG φ. 133) οὐδὲ τοῖς ἡμῶν θεοφιλεστάτοις Ἐπισκόποις, καὶ προκατόχοις ἡμῶν ἐναντία, ἀλλ' οὐ μᾶλλον σύμφωνα καὶ ἀκόλουθα, καὶ τῇ ὑπεραρχίῳ Τριάδι ἀρέσκοντα, δι' ἧς καὶ ἀγωνιζόμεθα, ἐν ἧ καὶ πεποιθήαμεν, ὑπὲρ ἧς καὶ ταῦτα λέγειν δικαίως καὶ εὐσεβῶς ἀγωνιζόμεθα. Δεῖ γινώσκειν ὅτι ἑπτὰ εἰσι μυστήρια τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

αον. Ὁ ἐν Κυρίῳ Γάμος: κωλύει τὴν πορνείαν.

βον. Ἡ χειροτονία: αὖξει τὰς ἀρετάς.

γον. Τὸ ἅγιον Βάπτισμα: καθαίρει τὸ σῶμα, καὶ ἀγιάζει τὴν ψυχὴν.

δον. Τὸ Χρίσμα τοῦ μύρου: βεβαιοῖ τὴν πίστιν.

εον. Ἡ θεία κοινωνία, ἐν σώματι τὸν Χριστόν.

στον. Ἡ ἐξομολόγησις: ἀνάβασις ἐν οὐρανῷ, καὶ τὴν τῶν ἁμαρτιῶν ἀπολύτρωσιν.

ζον. Τὸ ἅγιον ἔλαιον. ἀποδίδει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Κεφάλαιον Αον.

Τὸ γὰρ μυστήριον, ἢ πρὸς γένεσιν ἀνθρώπων ὄρα, καὶ ἔστιν ὁ ἐν Κυρίῳ γάμος, κωλύει τὴν πορνείαν, (BG φ. 133v) ἢ πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν. Τὰ δὲ πρὸς σωτηρίαν, πρόσωπον καὶ τόπον ἀφορίζει τελευτικὰ τῶν μυστηρίων, καὶ ἔστιν ἡ τάξις, ἢ τοῖς ἡ χειροτονία, καὶ ὁ ἐγκαινισμός. (φ. 24v) σμὸς τῶν ναῶν, εἶτα δι' αὐτῶν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἔστιν ἐνεργούμενα. Ταῦτα δὲ ἀμέσως τὴν χάριν παρέχουσι, ἢ δὲ ἱερὰ τάξις, τοῖς μὲν ἀφιερουμένοις ἀμέσως. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἀνθρώποις ἐμμέσως. Τῶν τοίνυν ἀμέσων μυστηρίων, τὰ μὲν παντὶ ἀνθρώπῳ, εἰσὶν ἀναγκαῖα, εἰ καὶ μὴ κατὰ τὴν ἴσιν ἀξίαν: Τὰ δὲ μόνοις τοῖς μετὰ τὸ βάπτισμα, τὸ χρῆσμα τοῦ μύρου, καὶ ἡ σύναξις. Τὸ μὲν βάπτισμα, τό, θείους εἶναι παρέχει. Ἡ δὲ τοῦ μύρου χρῆσις, δύναμις γίνεται τῆς ψυχῆς, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Κυρίου τροφή ἐστὶ πνευματικὴ: τὸν γὰρ γεννηθέντα θεῖως, ἢ τοῖς διὰ τοῦ θείου (BG φ. 134) βαπτίσματος, δεῖ καὶ δύναμιν ἔχειν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ τροφήν θείαν τρέφεσθαι, ὅποσον ἔστιν τὸ τοῦ Κυρίου σῶμα. Τὰ τοῖς μετὰ τὸ βάπτισμα

ἀμαρτήσασι χρήσιμα, ἥ γὰρ ἄφεσιν τῶν ἡμαρτημένων χαρίζεται, ἥ τοὺς ἐγκειμένους τῇ ψυχῇ σπύλους ἀποκαθαίρει. Καὶ ἔστι, τὸ μὲν πρῶτον τὸ τῆς μετανοίας μυστήριον. Τὸ δὲ δεύτερον ἢ τοῦ ἡγιασμένου ἐλαίου χρήσις.

Μυστήρια δὲ ταῦτα λέγονται, διὰ τό, ἐν αἰσθητοῖς συμβόλοις νοητὸν ἔχοντα τὸ ἀποτελούμενον καὶ ἀπόρρητον, ἕκαστον δὲ τῶν μυστηρίων νενομοθέτηνται μὲν παρὰ τῆς γραφῆς, ὀρισμένην δὲ ὕλην, καὶ ὀρισμένον εἶδος ἔχειν: ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ποιητικόν, ἥ μᾶλλον ὀργανικὸν αἴτιον, ὀρισμένον οἶον ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος, ὕλην μὲν ὀρισμένην τὸ ὕδωρ, εἶδος δὲ οἱ λόγοι, οὓς ὁ ἱερεὺς λέγει μετὰ τὴν ἐπίκλησιν, (BG φ. 134v) ἥτι τὸ βάπτισμα, βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ. Δ. εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος: ὀργανικὸν δὲ αἴτιον, ὅτε κατ' ἀνάγκην γενόμενον, ὁ Ἐκκλησιαστικὸς, οὐ καταποβάλλεται θεσμός. Ὅμοίως καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν ἄλλων καὶ ὕλην, καὶ εἶδος ὀρισμένα ἐστὶν εὐρεῖν. Οἱ μὲν οὖν ἕκαστον εἰς τὴν ἡμῶν σωτηρίαν συντελεῖν εἴρητε, πόθεν δὲ τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν βραχέων.

φ. 25

Ἄρξον αὖν μυστήριον ὁ Γάμος.

Ὁ μὲν Γάμος ἀρχῆθεν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν ὄλων νενομοθέτηται, συζεύξαντος τῇ Εὐά τὸν Ἀδάμ. Καὶ μὴν καὶ ὁ Κύριος ἐν Εὐαγγελίοις ποτὲ μὲν τιμᾷ τὸν γάμον ἐν θαύματι, ποτὲ δὲ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου φαινόμενος ἐπιλαμβάνεται ἐπιτρέποντος ἀπολύειν τὰς γυναῖκας, διδόντος βιβλίον ἀποστασίου, φάσκων, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς οὕτως ἔχειν, ἀλλὰ διὰ τὴν σκληροκαρδίαν (BG φ. 135) τῶν δεχομένων νόμον, τοῦτο ἐπιτέτραυφθαι, προστιθεὶς δὲ καὶ ὅτι ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέσθω. Καὶ μὴν καὶ ὁ Ἀπόστολος, τίμιον τὸν γάμον, καὶ τὴν κοίτην ἀμίαντον ἀποφαίνεται, καὶ μυστήριον δὲ καλεῖ τοῦτο, φάσκων οὕτως.

Ἄδελφοί τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστί, λέγω δὲ εἰς Χριστόν, καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν²². Οὕτω μὲν οὖν τὸ μυστήριον τοῦτο ἄνωθεν μὲν παραδέδοται, ἐβεβαιώθη δὲ καὶ ἐν τῇ καινῇ καθὼς εἴρηται. Γίνεται δὲ οὕτως, ὅτι οὐ δεῖ ἄνευ λύσεως ὀρισμὸν ἱερολογεῖν γάμον, ἀλλ' οὐδὲ μνηστρα: ὁ δὲ τοῦτο τολμήσας ποιῆσαι, ἐπιτιμᾶσθω ἐπιτιμία τοῦ ἀφορισμοῦ.

Ὅτι οὐ δεῖ ἄνηβον συζευγνῆναι γάμῳ, εἰμὴ προτροπῇ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὅτι οὐ χρὴ παραβαθμὸν συζευγνῆναι, ἀλλ' ὑπὲρ ὄγδοον βαθμὸν ἀφ' αἵματος, καὶ εἰς εὐδομον ἐξ ἀγχειστείας, καὶ οἷος τολμήσει πρᾶξι τοῦτο, οὐαὶ αὐτῷ.

(BG φ. 135v) Ὅτι οὐ δεῖ ἐν οἴκῳ γάμον ἱερολογεῖν, εἰ μὴ προτροπῇ τοῦ Ἀρχιερέως.

Ὅτι οὐ δεῖ ἱερομόναχον γάμον ἐπιτελεῖν, ἀλλ' οὐδὲ μνηστρα, ὁ δὲ τοῦ-

22. Ἐφεσ. 5, στ. 32.

το ποιήσας, ἔστιν ἐν τῷ ἐπιτιμίῳ τοῦ ἀφορισμοῦ. Ὅτι δεῖ τὸν ἱερέα ἐρευνῆσαι ἐὰν ἔστιν ὁ ἀνὴρ ἐτῶν δεκαπέντε, ἢ δὲ νύμφη ἐτῶν τρεῖς καὶ δέκα, οὕτως ἀρξασθαι ἐκτελέσαι τὸ μυστήριον, ἰδοῦν ἀναφέρει τῷ ἀρχιερεῖ, ὅτι ἔστιν ἀνηβος καὶ δὲ βούλη τὸν αὐτοῦ ποιῆσαι.

φ. 25ν Ὅτι οὐ δεῖ ἱερέα μνηστεῦσαι, ἢ ἱερολογῆσαι παρθένον ἀναθεῖσαν τῷ Θεῷ, καθ' ὅπερ ἐν τῷ ἕξ καὶ δεκάτῳ κεφαλαίῳ τῆς ἀγίας τετάρτης Συνόδου²³ ἀποφίνεται, λέγων οὕτως: παρθένον ἀναθεθεῖσαν ἑαυτὴν τῷ δεσπότη Θεῷ; ὡσαύτως καὶ μονάζοντας μὴ ἐξεῖναι γάμῳ προσομιλεῖν. Εἰ δέ γε εὐρεθεῖεν τοῦτο ποιοῦντες, ἔστωσαν ἀκοινωνήτοι. Ὅρισάμεν δὲ ἔχειν (BG φ. 136) τὴν αὐθεντιάν τοῖς ἐπ' αὐτῆς φιλανθρωπίας καὶ τὸν κατὰ τόπον Ἐπίσκοπον, λεγέτω. Ὅτι οὐ δεῖ τῇ ἀγία καὶ μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ γάμους ἐπιτελεῖν, ἀλλ' οὐδὲ μνηστρα, εἰ μὴ προτροπῇ τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ τοῦτο ἦτις τὸ ἐχειριστῆ ἔστιν ἐν τῷ ἐπιτιμίῳ τοῦ ἀφορισμοῦ.

Ὅτι οὐ δεῖ ἱερέαν συμποσιάζειν ἐν γάμῳ, ἔνθα εἰσὶ πέγνυα, οὔτε ἐν συμποσίῳ δυγάμην, καθ' ὅσπερ ἐν τῷ ἐβδόμῳ κεφαλαίῳ τῆς ἀγίας Νεοκαισαρείας Συνόδου²⁴, λέγων οὕτως.

Ὅτι οὐ δεῖ πρεσβύτερος ἐν συμποσίῳ δυγάμῳ συνεστίασθαι; ἐπεὶ μετάνοιαν αἰτοῦντος τοῦ δυγάμου, ἢ τίς ἦσαι ὁ πρεσβύτερος ὁ διὰ τῆς ἐσθιάσεως συγκατατιθέμενος τοῖς γάμοις.

Ἐτι δὲ καὶ περὶ τριγάμων τὸν αὐτὸν κανῶνα ὥρισεν ὁ μέγας Βασίλειος²⁵ ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ τῶν κανόνων τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ.

Ἐτι δὲ οἶος ἱερεὺς ἱερολογῆση (BG φ. 136ν) κεκαλημένον γάμον, ἢ διστέφανον χωρὶς λύσεως τοῦ Ἀρχιερέως, ἔχομεν τὸν αὐτὸν ἱερέαν καὶ τὸν γαυρόν, καὶ τὴν νύμφην ἀφορισμένους, καὶ ὅτις ποιήσει αὐτὸ νὰ ζημιουταί, εἰς II V εἰς κτίσμα τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας.

Ὅτι δεῖ συζεῦξαι τὴν παρήκεσα μετὰ ἐλευθέρου, ἢ τοῦ Ῥιγὸς μετὰ Καβαλλάρι, ἢ περπεριάρι μετὰ φραγκωμάτων, καὶ ὁ τοῦτο ποιήσας ἀνευ ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως, ἔστω ἐν τῷ ἐπιτιμίῳ τοῦ ἀφορισμοῦ, καὶ νὰ ζημιουταί II V.

φ. 26. Τοὺς τριγαμοῦντας ἐν τρισὶν καὶ τετράσιν, πολλάκις ἔτεσιν ἀφορίζουσιν. Ὀνομάζουσιν δὲ τὸν τοιοῦτον οὐκ ἔτι γάμον, ἀλλὰ πολυγαμίαν, μᾶλλον δὲ πορνίαν κεκολονομένην. Διὸ καὶ ὁ Κύριος τῇ Σαμαρίτῃδι πέντε ἀν-

23. Ράλλη καὶ Ποτλή, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ιστ', σελ. 256.— Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν ιστ', σελ. 165.— Ἀλιβιζάτου, σελ. 54-55. Πρβλ. Δ' ζ', ΣΤ' μδ'. Καρθ. ιθ'. Βασιλ. στ', ιη', ιθ', κ', ξ'. Ἀγκύρ. ιθ'.

24. Ράλλη καὶ Ποτλή, μν. ξ., τόμ. III, κανὼν ζ', σελ. 80.— Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν ζ', σελ. 317.— Ἀλιβιζάτου, σελ. 167.

25. Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., κανὼν 4, σελ. 358, Πρβλ. Γρηγ. Νεοκ. γ', ζ'. Βασιλ. ν', π'.

δρας διαμειψάση, ὃν νῦν, φησίν, ἔχεις, οὐκ ἔστιν σοι ἀνὴρ, ὡς οὐκ ἔτι (BG φ. 131) ἀξίων ὄντων, τῶν ὑπὲρ ἐκπεσόντων τοῦ μέτρου τῆς διγαμίας τῶν τοῦ ἀνδρός, ἢ τῆς γυναικὸς καλεῖσθαι πρὸς ρήματα: συνήθειαν δὲ κατελάβομεν ἐπὶ τῶν τριγάμων πενταετίας ἀφορισμὸν οὐκ ἀπὸ κανόνος, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς τῶν προειληφῶτων ἀκολουθείας. Δεῖ δὲ μὴ παντὶ αὐτοὺς ἀπείργειν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ’ ἀκροάσεως ἀξιοῦν, ἐν δύο τοῦ ἔτεσιν, ἢ τρισίν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιτρέπειν συστήκεισιν: τῆς δὲ κοινωνίας τοῦ ἀγαθοῦ ἀπέχεσθαι, καὶ οὕτως ἐπιδειξαμένους καρπὸν τινα μετανοίας. “Ὅτι οὐ δεῖ λαϊκὸς ἱερεὺς κουρεῦσαι μοναχόν, ἢ ποιῆσαι ρασοφόρον, ἢ μεγαλόσχημον, πάρεξ ἱερομόναχον. “Ὡσπερ καὶ ὁ ἱερομόναχος οὐ δύναται εὐλογεῖν μνηστρα, οὐδὲ λαϊκὸς ἱερεὺς εἶναι πνευματικὸς πάρεξ προτροπῆς τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ θελήσεως καὶ (BG φ. 137v) μὴ τολμήσει τις ἱερολογῆσαι δύγαμον, ἢ τρίγαμον ἐξ ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως, ἀπάνω εἰς πένα II κε’. Εἰς κτίσμα τῆς Ἐπισκοπῆς ἡμῶν Λευκάρων: ὁμοίως καὶ οἷος κουρεύση μοναχόν δίχως προτροπῆς, νὰ εἶναι καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἄνωθεν πένα.

“Ἐτι δὲ ὀρίζομεν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς ἀνδράσιν, τουτέστιν, πρωτοιερεῦσιν, ἱερεῦσι, ἱερομόναχοις, καὶ πνευματικοῖς τοῖς εὐρισκομένοις ἐν τῇ ἐνωρίᾳ ἡμῶν, ὅτι μὴ τολμήσαι ὅλως τίς ἐξ αὐτῶν ἀφορίζειν, δικαίως, ἢ ἀδίκως πάρεξ ἐπιτροπῆς (BG φ. 138) τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ εἴ τις τολμήσει αὐτὸ ποιῆσαι, ἔχομεν αὐτοὺς εἰς δεσμὸν τοῦ ἀφορισμοῦ, καὶ νὰ παιδεύεται κανο(26v) νικῶς; ὅτι τοῖς Ἀρχιερεῦσιν ἐδόθη τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, ἐὰν ἔλθῃ εἰς μετάνοιαν, καὶ ὁμολογήσει, ὅτι ἔσφαλα, νὰ πλερώνῃ II ἐ. καὶ πλέον, οὐ μὴ τὸ ποιῆσει πάρεξ προτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως.

“Ἐτι δὲ ὀρίζομεν πᾶσαν ἱερέαν, νὰ μιδὲν ἐνὶ ἀπότομος, νὰ καταφρονεῖ τὴν ἀγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, ἀμὲ νὰ ψάλλειν καθεκᾶστην τὰς ὥρας του, καὶ νὰ τηρεῖ τὰς θείας ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τουτέστιν, πᾶσαν ἐορτὴν δεσποτικὴν, νὰ πολομᾶ, καθὼς ὀρίζει ἢ τάξις τοῦ τυπικοῦ, καὶ ὅτι οὐδὲν νὰ πολομᾶ, νὰ πλερόνη πένα II κε’ καὶ νὰ παιδεύεται κανονικῶς.

Ἄκομι ὅποιος ἱερεὺς ποιῆσαι τηνός, ὅπου θέλει νὰ ποιῆσει εὐχέλαιον, καὶ ἐκεῖνος λέγει του, ποιῆσαι, τρία, ἢ τέσσαρα παρακλητικά, καὶ πλανήσει αὐτόν, νὰ ἔνῃ εἰς τὸ ἐπιτήμιον τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ νὰ ζημιουταί, II κε’, καὶ νὰ παιδεύεται κανονικῶς.

Ἄκόμι ὀρίζομεν πᾶσαν ἱερέαν τῆς ἐνορίας ἡμῶν νὰ μὴδὲν ἐνὶ ἀπότομος ν’ ἀρμάσει, οὐ νὰ χαρτώσῃ τινὰν ἀπὸ ξένην ἐνορίαν, (BG φ. 138v) χωρὶς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ εἴ τις τολμήσει καὶ ποιῆσει αὐτὰ νὰ ἐνὶ εἰς τὸ ἐπιτήμιον τοῦ ἀφορισμοῦ καὶ νὰ πλερώνῃ II κε’ εἰς τὸ κτίσμα τῆς ἀγίας Καθολικῆς τῶν Λευκάρων, καὶ νὰ συγχωρᾶται ὑπὸ Ἀρχιερέως. Ἱερεὺς μὴ καθεζέσθω ἐν γάμφ, ὅπου εἰσὶν πέγνια, ἀλλὰ ἀναχωρεῖτω.

Τῆς Συνόδου πρῶτος πέφηκεν ὄρος.

ὄρος αος. Ἔτι δὲ περὶ τούτου ἀποφύνομεν ἐγγράφως, καὶ συνοδικῶς ὀρίζομεν ταῦτα. Ἐπειδήπερ πολλοὶ τῶν ἱερέων τολμῶσιν νεανιέμεσθαι καθ' ἡμῶν, καὶ μετὰ τὴν τοσαύτην παραίνεσιν, ὡς ποιεῖν αὐτοὺς ἱερολογίας γάμων, καὶ ἐπὶ μνήστρα, καὶ δακτυλίδιον εὐχὰς διδόναι, ἄνευ λύσεως καὶ τροπῆς ἡμετέρας, καὶ ταῦτα πολλάκις ἀθέσμως, καὶ παρὰ τὸν κανόνα ἱερολογοῦντες, ἢ πα (φ. 27) ραβαθμόν, ἢ ἀνήβους τῷ χρόνῳ, ἢ ἐλεύθερον, (BG φ. 139) μετὰ περπέρησις ἢ παροικήσης τοῦ ῥηγός, καὶ τῶν Καβαλλαρίων, τὸν τολμῶντα ἐκεῖνον ἱερέα, ποιεῖν τὰς τοιαύτας ἱερολογίας, καὶ μνήστρα, ἀφορίζομεν αὐτόν, καὶ τὸ ἱερολογηθέν, ἢ μνηστευθέν ἀνδρόγυνον ἐγγράφως διὰ τοῦ τοιούτου ἐγγράφου: καὶ εἰ μὲν εὐρεθεῖεν τὸ ἱερολογηθέν, ἢ μνηστευθέν ἀνδρόγυνον, παραβαθμόν καὶ τὸν κανόνα ὀρίζομεν τὸν ἱερέα ἀφορίζεσθαι, καὶ παιδεύεσθαι, καὶ παρ' ἡμῶν κανονικῶς. Εἰ δὲ ἐλεύθερος μετὰ παροίκησης ζημιούσθω νομίσματα εἰκοσιπέντε πρὸς τὸ κτίσμα τῆς ῥηθείσης Ἐκκλησίας, καὶ κατακριθῆσεται παρ' ἡμῖν, καὶ τὴν ὀφειλομένην σωματικὴν καὶ πνευματικὴν τιμωρίαν: καὶ ἀφορίζομεν κἀθα Κυριακὴν τὸν ἐλεύθερον ὅπου νὰ ἐσμικτῆ με παροίκησα: καὶ τὴν ἐλευθέραν με πάροικον τὴν αὐτὴν τιμωρίαν ὑποστήσεται, καὶ ὁ ἐν οἴκῳ ἱερολογήσων ἱερέυς, καὶ ὁ μνήστρα (BG φ. 139v) ποιήσας ἐν ταῖς σεβασμίαις ἡμέραις τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, εἰ μὴ ἐξ ἐπιτροπῆς γένηται ἡμετέρας. Ὅμοίως καὶ τὸν τολμῶντα παρ' ἑνορίας γάμον ποιῆσαι, ἢ μνήστρα, τὴν ἄνωθεν ζημίαν ὑποστήσεται. Καὶ παιδεύεσθαι καὶ παρ' ἡμῖν ὅσον θελήσωμεν.

Εἰ τις κρατεῖ ἀπὸ τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ οὐδὲν τὰ ὁμολογήσει, γαένι εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀφορισμοῦ. Ἐὰν δὲ τις τῶν ἱερομονάχων τολμήσειεν ἱερολογῆσαι, ἢ μνηστεῦσαι ἐν οἴκῳ ἢ ἄλλῳ τρόπῳ, ἐπιτιμᾶσθω καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ἐπιτιμῳ τοῦ ἀφορισμοῦ.

Δεύτερον μυστήριον, ἢ ἱερά τάξις, ἡγουν Χειροτονία, αὔξει τὰς ἀρετάς.

Κεφ. αον. Τέλος μυστηρίου πρῶτου αὔξει τὰς ἀρετάς.

Ἡμένοι ἱερά τάξις, ἵνα τὰς πρὸ τοῦ νόμου σκιῶδεις ἱερατίας, παρ' ὧν διὰ τὴν ἀμυδρότητα τῆς ἐκφάνσεως προδηλώτατα ἐπὶ Μωϋσέως, καὶ Ἀαρῶν (φ. 21v) ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῶν ὅλων παραδίδοται τῇ κατὰ νόμον λατρεῖα κατὰλληλος, οἱ γε μὴν ἐν τῇ χάριτι τοῦ τοιοῦδε ἡξιωμένοι ἀξιωματός ἐξ ἐλέγξης να μὲν ὑπὸ τοῦ μονογενοῦς, καθὼς τὰ λόγια μαρτυρεῖ φάσκοντα τὸν Κύριον πρὸς τοὺς Ἀποστόλους ποιοῦντα, οὐχ ὑμεῖς μὲν ἐξελέξασθαι, ἀλλ' ἐγὼ ἐλεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου²⁶. Ἐτελειώθησαν δὲ κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν, ἐπιφοιτήσαντος αὐτοῖς τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἐκεῖνοι δὲ τοῖς μεθ' ἑαυτοῖς πᾶσιν.

β'. Εἴπομεν δὲ καὶ περὶ τοῦ πῶς δεῖ γίνεσθαι τὸ παρὸν μυστήριον.

26. Ἰωάννου, 15, στ. 16.

γ'. "Ὅτι οὐ χρὴ τὸν Ἀρχιερέα χειροτονεῖν ἱερέαν ἔλαττον τῶν τριάκοντα ἐτῶν.

δ'. "Ὅτι χρὴ τὸν Ἀρχιερέα μάρτυρας ζητεῖν τοῦ μέλλοντος χειροτονεῖσθαι ἱερέως, εἴαν ἔστιν καλοῦ βίου, καὶ ἐκ νομίμου γάμου. Ἐπι δὲ βεβαιουῖσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς (BG φ. 140v) αὐτοῦ περὶ τῆς ὑπολείψεως τοῦ βίου αὐτοῦ.

ε'. "Ὅτι οὐ χρὴ τὸν Ἀρχιερέα ἀναχειροτονίσεις ποιεῖσθαι καθ' ὡσπερ ὁ ἐξικοστὸς ὄγδος κανὼν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων²⁷ ἀναγορεύει, λέγων. Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ διάκονος, ἢ ὄλος τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ δευτέραν χειροτονίαν δέξεται παρὰ τινος, καθαιρεῖσθαι καὶ ὁ αὐτός, καὶ ὁ χειροτονήσας, εἰ μὴ γε ἄρα συστήει, παρὰ αἰρετικῶν ἔχει τὴν χειροτονίαν. Τοὺς γὰρ παρὰ τῶν τοιούτων βαπτισθέντας, ἢ χειροτονηθέντας, οὔτε πιστούς, οὔτε κληρικούς εἶναι δυνατόν.

Εἴ τις Ἐπίσκοπος χειροτονήσῃ ἀνάξιον ἱερέα διὰ δῶρα, καὶ οὐ κατὰ δοκιμασίαν, οὐδὲ κατὰ Θεόν, ἀφοριζέσθαι, καὶ ὁ χειροτονῶν καὶ ὁ χειροτονούμενος, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄξιος τοῦ θῆσαι τὸν ἅγιον ἄμνόν (BG φ. 141) διὰ τὴν ἐσχροκερδίαν, χειροτονεῖν ἀνάξιους οὐ ἔστιν καλῶν.

"Ὅτι οὐ δεῖ Ἐπίσκοπον χειροτονεῖν ἐν ἐτέρᾳ ἐνορίᾳ, καθ' ὡσπερ (φ. 28) ὁ λε' κανὼν τῶν Ἀποστόλων²⁸ διαγορεύει λέγων. Ἐπίσκοπον μὴ τολμᾶν ἔξω τῶν ἑαυτοῦ ὄρων χειροτονίας ποιῆσθαι εἰς τὰς μὴ ὑποκειμένας αὐτῷ πόλεις καὶ χώρας. Εἰ δὲ ἐλεγχθεῖ τούτο πεποιηκῶς παρὰ τὴν τῶν κατεχόντων τὰς πόλεις ἐκείνας, ἢ τὰς χώρας γνώμην, καθαιρεῖσθαι καὶ αὐτὸς καὶ οὐς ἐχειροτόνησεν.

στ'. "Ὅτι χρὴ ὁ Ἐπίσκοπος πάντων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἐχέτω τὴν φροντίδα, καθ' ὡσπερ ἐν τῷ λη' κανόνι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων²⁹, ἀναγορεύει. Ἀπόκρισις. Πάντων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ὁ Ἐπίσκοπος ἐχέτω τὴν φροντίδα, καὶ διοικεῖτω αὐτά. Περὶ φροντίδων πραγμάτων, ὡς Θεοῦ ἐφορόντος, μὴ ἐξεῖναι δὲ αὐτῷ σφετερίζεσθαι τί (BG φ. 141v) ἐξ αὐτῶν, ἢ συγγενέσιν, ἢ ἰδίους τὰ τοῦ Θεοῦ χαρίζεσθαι, εἰ δὲ πένησιν, ἀλλὰ μὴ προφάση τούτων τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀπεμπόλειτο.

27. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ε., τόμ. II, κανὼν ξη', σελ. 87. — Ἀγαπίου, μν. ε., κανὼν ζη', σελ. 82. — Ἀλιβιζάτου, μν. ε., σελ. 151. Πρβλ. Ἀποστ. μστ', μζ', Α' η', Β' ζ', ΣΤ' ηε'. Καρθ. νζ', οζ', ρα'.

28. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ε., τόμ. II, κανὼν λε', σελ. 47. — Ἀγαπίου, μν. ε., κανὼν λε', σελ. 43. — Ἀλιβιζάτου, μν. ε., σελ. 144. Πρβλ. Ἀποστ. ιδ', Β' β', Γ' η', ΣΤ' κ'. Ἀντιοχ. ιγ', κβ'. Σαρδ. γ', ια', ιβ'.

29. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ε., τόμ. II, κανὼν λη', σελ. 52. — Ἀγαπίου, μν. ε., κανὼν λη', σελ. 46. — Ἀλιβιζάτου, μν. ε., σελ. 145. Πρβλ. Ἀποστ. λθ', μα', Δ' κστ', Ζ' ια', ιβ', ΑΒ' ζ'. Ἀγκύρ. ιε'. Γάγγ. ζ' η'. Ἀντιοχ. κδ', κε'. Καρθ. στ', λδ', μα'. Θεοφιλ. α'. Κυριλ. β'. Λαοδ. νζ'.

Ἔτι δὲ καὶ μᾶ! τῶν ἁγίων Ἀποστόλων³⁰ κανῶν, προτάσομεν τὸν γὰρ Ἐπίσκοπον ἐξουσίαν ἔχειν τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων, εἰ γὰρ τὰς τιμίας τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς αὐτῷ πιστευτέον, πολλῶν ἂν δέει, περὶ τῶν χρημάτων ἐντέλεσθαι, ὥστε κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν πάντα διοικεῖσθαι τοῖς δεομένοις διὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ διακόνων, καὶ ἐπιχωρηγεῖσθαι μετὰ φόβον Θεοῦ, καὶ πάσης εὐλαβείας: μεταλαμβάνειν δὲ καὶ αὐτῶν, τῶν δὲ ὄντων εἴγι δέουτο, εἰς τὰς ἀναγκαίαις αὐτοῦ χρείας, καὶ ἐπὶ ξενουμένων ἀδελφῶν, ὡς κατὰ μηδένα τρόπον αὐτοὺς ὑστερεῖσθαι. Ὁ γὰρ νόμος τοῦ Θεοῦ διετάξατο, τοὺς τῷ θυσιαστηρίῳ προεδρεύοντας, ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου (BG φ. 142) τρέφεσθαι: ἐπειπερ οὐ δὲ στρατιώτης ποτὲ ἰδίους ὀψωνίους ὄπλα κατὰ πολέμων ἐπιφέρεται.

ζ'. "Οτι χρῆ τὸν ἱερέα πρὸ πάντων βίον ὀρθοῦ καὶ γνώσεως κεκοσμημένον εἶναι.

η'. (φ. 28v) "Οτι χρῆ τὸν μέλλοντα χειροτονεῖσθαι τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ καλῶς ἐπίστασθαι.

θ'. "Οτι οὐ χρῆ τοὺς ἱερεῖς ἄρχεσθαι τῆς θείας μυσταγωγίας, εἰ μὴ πρότερον τὴν ἀκολουθίαν τοῦ νυκτιμέρου, καὶ τῶν ὥρων ἔφαλλον.

ι'. "Οτι οὐ χρῆ τὸν ἱερέα λειτουργεῖν ἐσκανδαλισμένον τυγχάνοντα καὶ εἰὸς τὸ ἐγχειρισθῆ, ἔστω ἐν τῷ ἐπιτιμίῳ τοῦ ἀφορισμοῦ.

ια'. "Οτι οὐ χρῆ τὸν ἱερέα ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τὰς εὐχὰς παρατρέχειν, ἢ σπουδάζειν, καὶ καταλυμπάνειν αὐτάς.

ιβ'. "Οτι οὐ χρῆ τῆς λειτουργίας τελουμένης κηρίων ἄπτεσθαι ἐν τῇ προσκομιδῇ ἄχρι τῆς μεγάλῃς εἰσόδου.

ιγ'. "Οτι χρῆ μετὰ φόβου ποιῆσθαι τὴν εἴσοδον (BG φ. 142v) τῶν ἁγιαζομένων δώρων.

ιδ'. "Οτι ζέον ὕδωρ χρῆ ἐπιτιθέναι, δηλοῦν τὸ ζέον αἶμα καὶ ὕδωρ τὸ ἐξελθὸν ἐκ τῆς ζωοποιοῦ πλευρᾶς, καὶ μὴ τολμῆσαι λειτουργεῖν με ζέον ψυχρόν, τουτέστιν ἄψυχον.

ιε'. "Οτι οὐ χρῆ ἐν τῷ ἁγίῳ βήματι ἄλλο τιθέναι, ἐκτός, ἀλλαγὴν καὶ βιβλία, καὶ τὰ ἀκόλουθα, καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπεζῇ τὸ Εὐαγγέλιον.

ιστ'. "Οτι οὐ δεῖ τὸν ἱερέα λειτουργεῖν ἄνευ ἀναγνώστου.

ιζ'. "Οτι οὐ δεῖ κοσμητὸν ἀσφράγιστον εἰς τὸ ἅγιον βῆμα εἰσελθεῖν πάρεξ ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως.

ιη'. "Οτι οὐ χρῆ τὰ ἱερά σκεύη τῆς Ἐκκλησίας κοσμητικῶς δανίζειν, καθ' ὡσπερ ἐν τῷ οἴκῳ κανόνι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων³¹ διαγορευεῖ, λέγων οὕτως.

30. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν μα', σελ. 56. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν μα', σελ. 50. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, μν. ξ., σελ. 146. Πρβλ. Ἀποστ. λη', Δ' κστ', Ζ' ιβ'. Ἀντιοχ. κδ', κε'. Θεοφ. ι', ια'. Κυρίλ. β'.

31. Ρ ἄ λ λ η καὶ Π ο τ λ ῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ογ', σελ. 93. — Ἀ γ α π ἰ ο υ, μν. ξ., κανὼν ογ', σελ. 89. — Ἀ λ ι β ι ζ ἄ τ ο υ, μν. ξ., σελ. 152. Πρβλ. οβ', ΑΒ' ι'. Νύσσ. η'.

Σκευὸς χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν, ἢ ὠθώνιν, ἀγιασθέν, μηδεὶς ἔτι εἰς οἰκείαν χρῆσιν σφαιτερίζεσθω: παράνομον (BG φ. 143) γὰρ εἰ δέ τις φοραθείη, ἐπιτιμᾶσθω ἀφορισμοῦ.

ιθ'. "Ὅτι οὐ χρῆ λαβίδα κοσμικήν, τῷ ἀγίῳ ποτηρίῳ βαλεῖν, ἢ τὴν ἡγιασμένην δοῦναι ποτὲ ἐν οἴκῳ τινί.

(φ. 29) η'. "Ὅτι οὐ δεῖ πρεσβύτερον ἀφορισμένον ὄντα ἄψασθαι τῶν θείων μυστηρίων, καθ' ὡσπερ ἐν τῷ κη. κεφαλαίῳ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων³² ἀπεφῆνετο λέγων οὕτως.

Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος καθαιρεθείς, ἢ ἀφορισθείς δικαίως ἐπὶ ἐγκλήματι φανεροῖς, τολμήσει ἐνάψασθαι τίς ποτὲ ἐγχειρισθείσης αὐτῷ λειτουργία, οὗτος παντάπασιν ἐκοπταίσθω τῆς Ἐκκλησίας.

"Ὅτι οὐ χρῆ τὸν ἱερέα ἐπιφέρει τὰ ἅγια, καὶ μεταφέρειν ἐκ τόπου εἰς τόπον, ἄνευ εὐλόγου αἰτίας.

Σύνοδος Λαοδικείας³³ κεφ. ιδ'.

Τὰ ἅγια εἰς λόγον εὐλογῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα (BG φ. 143v) εἰς ἑτέραν παροικίαν μὴ διαπέμπεσθαι.

κβ'. "Ὅτι οὐ δεῖ τινὰ ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, ἢ μοναχῶν βαστάζειν εἰκόνας, ἢ λείψανα, καὶ μετέρχεσθαι ἐκ τόπων εἰς τόπον τοῦ συνάγειν χρήματα, εἰ μὴ ποῦ τις ἀσθενῆς ὦν, καὶ αἰτήσῃ τοῦτο προσκυνήσῃ εἰς ἴασιν αὐτοῦ.

κγ'. "Ὅτι οὐ δεῖ τινὰ ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, παλακίζεσθαι, ἢ μεταμορφοῦσθαι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀποκρέω, ἢ δανίζειν κοσμικοῖς τὰ ἐνδύματα αὐτῶν, ἢ μάχεσθαι, ἢ θυμοῦσθαι, ἢ ἴσταται ἐνθα ταραχαὶ καὶ διακολογίαι γίνονται ἀλλὰ φεύγειν μακρὰν τῶν τοιούτων, ὡς ἀλλότριον ὄντα τῆς αὐτῶν πολιτείας καὶ σεμνῶς καὶ σωφρόνως βιοῦν.

κδ'. "Ὅτι οὐ χρῆ τινὰ ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος κύμβοις, καὶ μέθαις σχολάζειν, ἢ ἐν καπηλείῳ εἰσέρχεσθαι.

(BG φ. 144). Ἀποστόλων κανῶνες³⁴ μβ' ἀπόκρισις

Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ διάκονος, ἢ ὄλος τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ κύμβοις καὶ μέθαις σχολάζων, ἢ παυσάσθω, ἢ καθαιρείσθω.

32. Ράλλη καὶ Πोटλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν κη', σελ. 36. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν κη', σελ. 36. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 142.

33. Ράλλη καὶ Πोटλῆ, μν. ξ., τόμ. III, κανὼν ιδ', σελ. 183. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν ιδ', σελ. 346. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 199.

34. Ράλλη καὶ Πोटλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν μβ', σελ. 59. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν μβ', σελ. 50. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 146. — Πρβλ. Ἀποστ. μγ', νδ', ΣΤ' θ', ν', Ζ' κβ'. Λαοδ. κδ', νε'. Καρθ. μζ', ξθ'.

Ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ νδ' φ κανόνι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων³⁵ λέγων οὕτως.
(φ. 29ν) Εἴ τις κληρικὸς ἐν καπηλίῳ φαραθείῃ ἐσθίων, ἀφορίζεσθω
πάρεξ τοῦ ἐν παδοχίῳ ἐν ὁδῷ δι' ἀνάγκην καταλύοντος. Ὅτι οὐ δεῖ πᾶν ἱερα-
τικὸν τάγμα κοσμικὰς φροντίδας ποιεῖν.

Ἀποστόλων³⁶ κεφάλαιον στ. ἀπόκρισις.

Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ διάκονος κοσμικὰς φροντίδας μὴ ἀναλαμβάνετω,
εἰ δὲ μὴ καθαιρεῖσθω.

Ὅτι οὐ χρὴ ἱερέα μὴ εἰσελθεῖν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, παρελθὼν τῶν τριῶν
Κυριακῶν, ἀλλ' οὖν διδάσκειν καὶ τὸν λαὸν τοῦ μὴ ἀμελεῖν εἰσελθεῖν.

Ἔτι δὲ παραμένειν καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μέχρι καὶ τῆς τελευταίας εὐχῆς.

Ἀποστόλων³⁷ κανὼν θ'.

Πάντας τοὺς εἰσιόντας πιστοὺς, καὶ τῶν γραφῶν ἀκούοντας, μὴ παρα-
μένοντας δὲ τῇ προσευχῇ, καὶ τῇ ἁγία μεταλείψει, ὡς ἀταξίας ἐμποιοῦντας τῇ
Ἐκκλησίᾳ ἀφορίζεσθαι χρὴ. Ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ συνόδῳ τῆς ἐν Τρούλλῳ
γενόμενος.

Κεφάλαιον στ.

Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ τῶν ἐκ κλήρω κατα-
λεγομένων, ἢ λαϊκός, ἢ μηδεμίαν ἀνάγκην βαρυτέραν ἔχειν, ἢ πρᾶγμα δυσχερὲς
ἐπὶ πλησθῶν ἀπολείπεσθαι τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐν πόλει διάγων, τρεῖς
Κυριακὰς ἡμέρας ἐν τρισὶ ἑβδομάσι μὴ συνέρχητο· οὐ μὲν κληρικὸς εἶη, καθαι-
ρεῖσθω· εἰ δὲ λαϊκὸς ἀποκοινωνήτω τῆς κοινωνίας.

κστ'. Ὅτι οὐ χρὴ ἐν ταῖς καθολικαῖς Ἐκκλησίαις τοὺς ἀμαθεῖς δι-
δάσκειν, διότι ἐκ τῶν τοιούτων παραφύονται οἱ λόγοι τῶν αἰρέσεων.

κζ'. (BG φ. 145) Ὅτι οἱ εἰδότες τὴν θείαν γραφὴν ἄνευ ἐπιτροπῆς
τοῦ Ἀρχιερέως, μὴ τολμᾶν διδάσκειν.

(φ. 30.) κη'. Ὅτι οὐ χρὴ ἱερέα ἀφελεῖν ἀπὸ τῆν Ἐκκλησίαν κηρόν,
ἢ ἔλαιον.

35. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν νδ', σελ. 71-72.— Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν νδ', σελ. 69.— Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 149. Πρβλ. Ἀποστ. μβ', γγ', ΣΤ' θ', Ζ' κβ'. Λαοδ. κδ'. Καρθ. μζ', ξθ'.

36. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν στ', σελ. 9.— Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν στ', σελ. 20.— Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 138. Πρβλ. ΣΤ' ιγ'. μη', Γάγγρ. δ'. Καρθ. δ', λγ'.

37. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν θ', σελ. 13.— Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν θ', σελ. 23.— Ἀλιβιζάτου, σελ. 138. Πρβλ. ΣΤ' ξστ'. Ἀντιοχ. β'. Τι-
μοθ. γ', ιγ'.

ὁ κανὼν Ἀποστόλων³⁸ κεφ. οβ.

κθ'. Εἴ τις κληρικὸς ἢ λαϊκὸς ἀπὸ τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας ἀφέληται κηρὸν ἢ ἔλαιον, ἀφοριζέσθω, καὶ τὸ ἐπίτεπτον προστιθέτω μεθ' οὗ ἔλαβεν.

λ'. Ποίας ἡμέρας δεῖ ἀπέχεσθαι ὁ ἱερεὺς τῆς συζύγου, καὶ ἐὰν ὁ ὄνειρασθεὶς ὀφείλει κοινωνῆσαι, ἢ οὐ.

Τιμοθέου κεφάλαιον ιγ'. ἀπόκρισις.

Τοὺς ζευγνυμένους εἰς γάμου κοινωνίαν ἐρεῖ ποιῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος παρατίθεσθαι χρῆ ἀπέχεσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους κοινωνίας, καὶ ποίας ἔχειν ἐπ' ἔξουσας, ὃ προείρηκα, καὶ νῦν λέγω.

ἐτέρου ἀπόκρισις

Μὴ ἀποστερεῖσθε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσῃτε τῇ προσευχῇ. Καὶ πάλιν (BG φ. 145v) ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἦτε. "Ἴνα μὴ πειράζει ἡμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ἡμῶν. Ἐξ ἀνάγκης δὲ τὸ Σάββατον, καὶ τὴν Κυριακὴν ἀπέχεσθαι δὲ διὰ τὸ ἐν αὐταῖς τὴν πνευματικὴν θυσίαν ἀναφέρεισθαι τῷ Θεῷ.

ἕτερον ὅμοιον.

Κἂν ὁ ὄνειρασθεὶς λαϊκὸς ἐρωτήσῃ κληρικὸν εἰ ὀφείλει ἐπιτρέψαι ἂν τῷ κοινωνῆσαι, ἢ οὐ.

Περὶ Ἐνυπνίου

Εἰ μὲν ὑπόκειται ἐπιθυμία γυναικός, οὐκ ὀφείλει. Εἰ δὲ ὁ σατανᾶς πειράζει αὐτόν, διὰ τῆς προφάσεως ταύτης ἀλλοτριοῦται τῆς κοινωνίας τῶν θείων μυστηρίων ὀφείλει κοινωνῆσαι, ἐπεὶ οὐ παύεται ὁ πειράζων κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν. Τότε ὀφείλει κοινωνεῖν ἐπιτιθέμενος αὐτῷ.

λα'. "Ὅτι δεῖ τοὺς ἱερεῖς νηστεύειν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ καὶ τὰς τετράδας καὶ παρασκευὰς ἡμέρας, (φ. 30v) ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἐνομομισαμένων (BG φ. 146) ἑορτῶν ἐσθίειν κρεῶν ἐκτὸς κρέα ἐν αἵματι, καὶ θνησιμαίῳ, καὶ θηριάλωτον, καὶ τοῦ διδάσκειν τὸν λαὸν τοῦτο ποιῆσαι, καθ' ὡσπερ οἱ θεοῦτατοι Ἀπόστολοι ἐν τῷ νγ' κεφαλαίῳ³⁹, καὶ ἐν τῷ ξγ'⁴⁰ καὶ ἐν τῷ ξθ'⁴¹ κεφαλαίῳ αὐτῶν, προστάξας τοῦτο.

38. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. ΙΙ, κανὼν οβ', σελ. 92. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν οβ', σελ. 88.— Ἀλιβιζάτου, σελ. 152. Πρβλ. Ἀποστ. ογ', τῆς ΑΒ', ι'. Νύσσο. η'.

39. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. ΙΙ, κανὼν νγ', σελ. 70. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν νγ', σελ. 68.— Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 148. Πρβλ. Ἀποστ. να'. Ἀγκύρ. ιδ'. Γαγγ. α', β', θ', ιδ', ιη'. Βασιλ. πστ'.

40. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. ΙΙ, κανὼν ξγ', σελ. 81. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν ξγ', σελ. 76.— Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 150. Πρβλ. ΣΤ' ξγ'. Γάγγρ. β',

41. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., κανὼν ξθ', σελ. 88. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κα-

Εἴ τις πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὅλος τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἑορτῶν οὐ μεταλαμβάνει κρεῶν, καὶ οἴνου βδελυσόμενος, καὶ οὐ διάσκησιν, καθαιρίσθω, ὡς καὶ καυτηριασμένος τὴν ἰδίαν συνείδησιν, καὶ αἷτιος σκανδάλου πολλοῖς γενόμενος.

λβ'. Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, ἢ ὅλος τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος φάγη κρέα ἐν αἵματι ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ θηριόλωτον, ἢ θνησιμαῖον, καθαιρίσθω, τοῦτο γὰρ ὁ νόμος ἀπέμειν, εἰ δὲ λαϊκός, ἀφοριζέσθω.

λγ'. (BG φ. 146v) Ὅτι οὐ δεῖ πρεσβύτερον ἐν ἐτέρᾳ παροικίᾳ διάγειν παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου δεσπότη, μὴ δὲ ἄνευ συστατικοῦ γράμματος δέχεσθαι ἐν ἐτέρᾳ παροικίᾳ, καθὼς προσέταξαν οἱ θεϊότατοι σαγινευταὶ ἐν κεφαλαίῳ ιβ'⁴² ἀπόκρισις.

Εἴ τις κληρικὸς ἢ λαϊκὸς ἀφορισμένος ἦτοι ἄδεκτος ἀπελθὼν, ἐν ἐτέρᾳ πόλει δεχθῆ ἄνευ γραμμάτων συστατικῶν, ἀφοριζέσθω καὶ ὁ δεξάμενος καὶ ὁ δεχθεὶς. τι δὲ καὶ ἐν τῷ ιε'⁴³ κεφαλαίῳ.

Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ διάκονος, ἢ ὅλος τοῦ καταλόγου τῶν κληρικῶν ἀπολειψας τὴν ἑαυτοῦ παροικίαν, καὶ εἰς ἐτέραν ἀπέλθῃ, καὶ παντελῶς μεταστάς διατρίβειν ἐν ἄλλῃ παροικίᾳ παρὰ γνώμην τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου, τοῦτο κελεύομεν μηκέτι λειτουργεῖν, εἰ μάλιστα προσκαλουμένου αὐτὸν τοῦ (BG φ. 147) Ἐπισκόπου αὐτοῦ ἐπανελθεῖν, οὐχ ὑπήκουσεν, ἐτημένου τῇ ἀξίᾳ, ὧν λαϊκὸς μέντοι ἐκεῖσε κοινωνεῖτω, ὁμοίως καὶ ἐν κεφαλαίῳ λγ'⁴⁴. καὶ ἕτερον

Μηδένα τῶν ξένων Ἐπισκόπων, ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον ἄνευ συστατικῶν προσδεχέσθωσαν: καὶ ἐπιφερομένων δὲ αὐτῶν, ἀνακρινέσθωσαν, καὶ ἐὰν ὧσι κήρυκες τῆς εὐσεβείας, προσδεχέσθωσαν, εἰ δὲ μὴ γε τὰ πρὸς τὰς χρεῖας αὐτοῖς ἐπιχωρηγήσαντες, εἰς κοινωνίαν αὐτοὺς μὴ προσδέξῃσθε. Πολλὰ γὰρ συναρπαγεῖν γίνεται.

λδ'. Ὅτι οὐ χρὴ πᾶν ἱεραρικὸν τάγμα ἀποστῆναι τῆς αὐτοῦ τάξεως.

νὼν ξθ', σελ. 84. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 151-152. Πρβλ. ΣΤ' κθ', πθ'. Λαοδ. μθ', ν'. Πέτρ. ιε'. Διονυσ. α'. Τμ. η', ι'.

42. Ρ ά λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ιβ', σελ. 15-16. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν ιβ', σελ. 25. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 139. Πρβλ. Ἀποστ. λβ', λγ', Δ' ια', ιγ', ΣΤ' ιζ'. Ἀντιοχ. στ', ζ', η', ια'.

43. Ρ ά λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ιε', σελ. 20-21. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν ιε', σελ. 27. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 140. Πρβλ. Α' ιε', ιστ', Δ' ε', ι', κ', κγ', ΣΤ' ιζ', ιη', Ζ' ι', ιε'. Ἀντιοχ. γ'.

44. Ρ ά λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν λγ', σελ. 43-44. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν λγ', σελ. 42. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 143. Πρβλ. Ἀποστ. ιβ', Δ' ια' ιγ', ΣΤ' ιδ', Ἀντιοχ. ζ'. Λαοδ. μα',

Ἐποστολικῶν κανόνων ξβ'⁴⁵ λέγων οὕτως. ἀπόκρισις.

Εἴ τις κληρικὸς διὰ φόβον ἀνθρώπινον, Ἰουδαίου, ἢ ἑλληνοῦ, ἢ αἰρετικοῦ, ἢ διὰ ἐσχροκερδεῖαν ἀρνήσῃται, (BG φ. 147v) εἰ μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἀποβαλλέσθω. Μετανοήσας δέ, ὡς λαϊκός, δεχθεῖτω. Εἰ δὲ τὸ ὄνομα τοῦ κληρικοῦ, καθαιρείσθω.

Ἔστι οὐ δεῖ πᾶν ἱερατικὸν τάγμα μαντεύειν ἢ μαγεύειν; ἢ ἀστρολογεῖν, καθαιρείσθω. ἀπόκρισις.

Ἔστι οὐ δεῖ ἱερατικούς, ἢ κληρικούς ἐπαειδούς εἶναι, ἢ μαθηματικούς, ἢ ἀστρολόγους, ἢ ποιεῖν τὰ λεγόμενα φυλακτήρια, ἢ πορνοβοσκεῖν, ἃ τινὰ ἐστὶ δεσμοτήρια τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Τοὺς δὲ φοροῦντας, ῥύπτεσθαι ἐκ τῆς Ἐκκλησίας κελεύομεν.

ιστ'. Ἔστι οὐ δεῖ ἱερέα εἰς κοσμικὰ κριτήρια εἰσελθεῖν, οὐ δὲ ἕτερον ἐκ τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος ἄνευ ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιερέως.

Σύνοδος ἐν Ἀντιοχείᾳ⁴⁶ κανόνες ια'

Ἐάν τις πρεσβύτερος, ἢ ὄλιγος τοῦ κανῶνος ἄνευ γνώμης καὶ γραμμᾶτων, τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐπισκόπων καὶ μάλιστα τοῦ κατὰ τὴν Μητρόπολιν ὁρμήσειεν πρὸς βασιλέα ἀπελθεῖν, τοῦτον ἀποκηρύττεσθαι καὶ ἀπόβλητον γίνεσθαι οὐ μόνον τῆς κοινωνίας, (BG φ. 148) ἀλλὰ καὶ τῆς ἀξίας, ἧς μετέχων τυγχάνει, ὡς παρενοχλεῖν τολμῶντα τὰς τοῦ θεοφίλου βασιλέως ἡμῶν ἀκοάς, παρὰ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας ἢ δὲ ἀναγκαῖα καλεῖ ἢ χρεῖα πρὸς βασιλέα ὁρμᾶν, τοῦτο πράττειν μετὰ σκέψεως καὶ γνώμης τοῦ κατὰ (φ. 31) τὴν Μητρόπολιν ἐπαρχίας Ἐπισκόπων, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ: τοῖς τε τούτῳ γράμμασι ἐφοδιάζεσθαι.

ιστ'. Ἔστι οὐ δεῖ ἱερέα δικολογεῖν, οὐδὲ ἕτερον ἐκκλησιαστικόν, εἰρήνης γὰρ εἰσίν, οὐχὶ στάσεως καὶ σκανδάλων.

ιζ'. Ἔστι οὐ δεῖ κατηγονεύεσθαι τοὺς ἱερεῖς ἀλλήλους, ἢ καταγελάειν ἀλλήλους, ἢ ὑβρίζειν καὶ ἀνθυβρίζεσθαι.

ιη'. Ἔστι οὐ δεῖ ἐπωνυμίας ἐν τάξει γέλωτος καταλλήλων λέγειν τοὺς ἱερεῖς, ὑπεριφανείας, γὰρ τοῦτο.

ιθ'. Ἔστι οὐ δεῖ πρεσβύτερον, ἢ ἕτερον τοῦ ἱερατικοῦ τάγματος, ἢ λαϊκὸν ὑβρῆσαι τὸν ἀρχηγὸν αὐτοῦ.

45. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ξβ', σελ. 80. — Ἀγαπίου μν. ξ., κανὼν ζθ', σελ. 15. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 150. Πρβλ. Α' ια', Ἀγκύρ. α', β', γ', ιβ'. Πέτρου ι', ιδ'. Ἀθαν. ἐπιστ. πρὸς Ρουφιανόν, Βασιλ. με', ογ'.

46. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ., τόμ. III, κανὼν ια', σελ. 144. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν ια', σελ. 335-336. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 175-176. Πρβλ. Σαρδ. ζ', η', θ', κ'. Καρθ. ρστ' (ριζ), ψ'.

(BG φ. 148v) Ἀποστόλων κανὼν νε.⁴⁷ καὶ νστ.⁴⁸ καὶ πδ.⁴⁹

Εἴ τις κληρικὸς ὑβρίσει τὸν Ἐπίσκοπον αὐτοῦ, καθαιρείσθω. Ἄρχοντα γὰρ τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεῖς κακῶς.

μ'. Εἴ τις κληρικὸς ὑβρίσει πρεσβύτερον, ἢ διάκονον, ἀφοριζέσθω.

μα'. Εἴ τις ὑβρίσει βασιλέα, ἢ ἄρχοντα τιμωρία τινί, καὶ εἰ μὲν κληρικὸς εἴη, καθαιρείσθω, εἰ δὲ λαϊκὸς ἀφοριζέσθω.

μβ'. "Ὅτι δεῖ τοὺς διακόνους τιμᾶν τοὺς ἱερεῖς, καθ' ὡσπερ ἐν τῇ ἀγίᾳ πρώτῃ συνόδῳ, ἐν τῷ ιη⁵⁰, κεφαλαίῳ διαγορευεῖ, ἀπόκρισις. Ἦλθεν εἰς τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην σύνοδον, ὅτι ἐν τισὶ τόποις καὶ πόλεσι, τοῖς πρεσβυτέροις τὴν Εὐχαριστίαν οἱ διάκονοι διδῶσιν, ὅπερ οὔτε κανὼν, οὔτε ἡ συνήθεια παρέδωκεν τοὺς ἐξουσίαν μὴ ἔχοντας προσφέρειν, τοῖς προσφέρουσιν διδόναι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, κάκεινῳ δὲ ἐγνωρίσθη, ὅτι ἤδη τινὲς (BG φ. 149) τῶν διακόνων καὶ πρὸ τῶν Ἐπισκόπων, τῆς Εὐχαριστίας ἄπτονται. Ταῦτα οὖν ἅπαντα περιηρίσθω καὶ ἐμμενέτωσαν οἱ διάκονοι τοῖς ἰδίων μέτροις εἰδότες ὅτι τοῦ μὲν Ἐπισκόπου ὑπηρεταί εἰσὶν, τῶν δὲ πρεσβυτέρων ἐλάττους τυγχάνουσιν: λαμβανέτωσαν δὲ κατὰ τάξιν τὴν Εὐχαριστιάν μετὰ τοὺς πρεσβυτέρους, ἢ τοῦ (φ. 32) Ἐπισκόπου διδόντος αὐτοῖς, ἢ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀλλὰ μὴ δὲ καθεῖσθαι ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, ἐξέσθω τοῖς διακόνους, παρὰ κανόνα γὰρ καὶ παρὰ τάξιν ἔστι τὸ γινόμενον. Εἰ δὲ τις μὴ θελήσει πειθαρχεῖν, καὶ μετὰ τούτους τοὺς ὅρους, πεπαύσθω τῆς διακονίας.

"Ὅτι οὐ χρὴ ἱερεῖς, ἢ ἱερομονάχους καταφρονήσαντες τῶν ἰδίων Ἐπισκόπων, φυσιωθέντες κατέναντι αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ πάθει τῆς ὑπερηφανείας ἀναβιβασθέντες, καὶ ἴδια (BG φ. 159v) θυσιαστήρια πῆξωσιν. ἀπόκρισις.

Εἴ τις πρεσβύτερος καταφρονήσας τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου χωρὶς συναγάγει, καὶ θυσιαστήριον ἕτερον πῆξας, μηδὲν καταγνώκως τοῦ Ἐπισκόπου ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καθαιρείσθω ὡς φίλαρχος. Τύραννος γὰρ ἔστιν ὡσαύτως καὶ οἱ λοιποὶ κληρικοί, ὅσοι ἂν αὐτῷ πρόσθονται. Οἱ δὲ λαϊκοὶ ἀφοριζέσθωσαν. Ταῦτα δὲ μετὰ μίαν καὶ δευτέραν καὶ τρίτην παράκλησιν τοῦ Ἐπισκόπου γενέσθω.

"Ἐτι δὲ καὶ ἐν τῷ ιη. κεφαλαίῳ τῆς ἀγίας Τετάρτης συνόδου τῆς γεναιμένης ἐν Καρθαγένῃ. Καρθαγένης. Ἀλύπιος Ἐπίσκοπος τοποτηρητῆς Νομι-

47. Ρ ἀ λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν νε', σελ. 13. — Ἀ γ α π ί ο υ μν. ξ., κανὼν νε', σελ. 69. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 149. Πρβλ. Ἀ γ ί α Σ ο φ ί α γ'.

48. Ρ ἀ λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν νστ', σελ. 73. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν νστ', σελ. 70. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 149.

49. Ρ ἀ λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν πδ', σελ. 108. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν πδ', σελ. 98. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 155.

50. Ρ ἀ λ λ η καὶ Π ο τ λ η, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν ιη', σελ. 154. — Ἀ γ α π ί ο υ, μν. ξ., κανὼν ιη', σελ. 125. — Ἀ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ξ., σελ. 32. Πρβλ. ΣΤ' ζ'. Λαοδ. κ'.

δικῆς χώρας εἶπεν. Οὐδὲ ἐκεῖνο δεῖ παραέσαι, ἵνα ἐάν τις τυχὼν πρεσβύτερος ἀπὸ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου καταγνωσθεὶς φυσιώτητι τινί, καὶ ἐν ὑπερηφανείᾳ ἐπαρθεὶς, ἠγγήσεται ὀφείλη (BG φ. 150) κεχαρισμένος ἀγία τῷ Θεῷ προσφέρη, ἢ ἄλλω ἀνορθοῦν θυσιαστήριον, ἢ θεῖη κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως, καὶ καταστάσεως, ὁ τοιοῦτος ἀτιμώρητος μὴ ἐξέλθῃ, ἀλλ' οὖν παιδευέτω ἀνιχεῶς καὶ ζημιούσθω, τὸ ὀρισθέν.

Βαλεντίος Ἐπίσκοπος τῆς πρώτης καθέδρας τῆς Νουμηδικῆς χώρας εἶπεν.

(φ. 32ν) Ἄναγκαίως τῇ Ἐκκλησιαστικῇ πίστει καὶ τάξει σύμφωνα εἰσὶν τὰ παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν Ἀλυπίου προενεχθέντα, λοιπὸν τι δοκεῖ τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, εἶπατε.

Ἐάν τις πρεσβύτερος κατὰ (BG φ. 150ν) τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου φυσιωθεὶς, σχίσματα ποιήσῃ, ἀνάθεμα ἔστιν ἀπὸ πάντων τῶν Ἐπισκόπων ἐλέγχθη.

Τῆς αὐτῆς Συνόδου.

Ἐάν τις πρεσβύτερος ἐν διαγωγῇ αὐτοῦ καταγνωθῇ, ὀφείλει ὅτι οὗτος τοῖς γιτινῶσιν Ἐπισκόποις προσαγχεῖλαι, ἵνα αὐτοὶ τοῦ πράγματος ἀκροάσονται, καὶ δι' αὐτῶν τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου καταλλαγῇ, τοῦτο δὲ ἐάν μὴ ποιήσῃ ἀλλ' ὅπερ ἀπέλῃ ὑπεροψία φυσιούμενος ἐκτὸς τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου κοινωνίας ἑαυτὸν χωρίσῃ καὶ παραμίαν μετὰ τινων σχίσματα ποιῶν, ἀγιάσματα Θεῷ προσενέγκῃ, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα λογισθεῖτω, καὶ τὸν ἴδιον τόπον ἀπολεσάτω, σκοπουμένου μὴ ποτε κατὰ τοῦ Ἐπισκόπου μέμψιν ἔχειν δικαίαν.

Ὅτι οὐ χρὴ τοὺς ἱερεῖς λειτουργεῖν εἰς θυσιαστήριον μὴ ἔχοντα λείψανα ἁγίων μαρτύρων. Οἱ δὲ τοῦτο τολμήσαντες πράξαι, εἰσὶν τῷ ἐπιτιμῷ, ὅπερ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ Πατέρες προεθέσπισαν ἐν ταῖς σεπταῖς ἀγίαις συνόδοις, αἵτινες κατωτέρω δηλωθήσονται.

Σύνοδος Νικαίας τὸ β'.

Ὅτι τοὺς ἐνεγκαινισθέντες ναοὺς ἐκτὸς καταθέσεως ἁγίων (BG φ. 151) λειψάνων, δέον ἀναπληρωθῆναι.

Ἐφη Παῦλος ὁ θεῖος Ἀπόστολος, τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοι εἰσὶν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν ἁμαρτιῶν οὖν προκαταλαμβάνουσῶν καὶ ἐτέραι ἁμαρτίαι παρέπονται ταύταις. Τί οὖν ἀσεβεῖ αἰρέσει τῶν χριστιανῶν κατηγορῶν καὶ ἄλλα ἀσεβήματα τίνι ἠκολούθησαν. Ὡσπερ γὰρ τὴν τῶν (φ. 33) σεπτῶν εἰκόνων ὅψιν ἀφίλωνται ἐκτὸς Ἐκκλησίας, καὶ ἕτερα τινὰ ἔθει παραλελύπασι, ἄχρι ἀνανεωθῆναι, καὶ κατὰ τὴν ἐγγραφον καὶ ἄγραφον θεσμιωδοσίαν οὕτως κρατεῖν.

Ὅσοι οὖν σεπτοὶ καθιερώθησαν ἐκτὸς ἁγίων λειψάνων, ὀρίζομεν ἐν

αὐτοῖς κατάθεσιν γίνεσθαι λειψάνων. Ὁ δὲ ἄνευ ἀγίων λειψάνων καθιερῶν ναόν, καθαιρείσθω, ὡς παραβεβηκὸς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραδώσεις.

μστ'. (BG φ. 151v) "Ὅτι οὐ δεῖ ἱερέα ἀφορισθέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου ψάλλειν ἢ λειτουργεῖν ἔνδον ναοῦ, οὐ ἄθροισι λαοῦ γίνεται, εἰ μὴ ἐν τῷ ἰδίῳ κελλίῳ, καὶ αὐτῷ διὰ τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ. Εἰ δέ τις τολμήσει ἐν τούτῳ πράξει, ἔστω ἐν τῷ μεγάλῳ ἐπιτιμίῳ ἕως ἡμέρας μ'. Καὶ παρελθόντων μ'. ἡμερῶν, οὐ μὴ μετανοήσει, ἔστω ἐν τῷ θελήματι τοῦ Ἀρχιερέως, ἐὰν θελήσει αὐτὸν καθεῖραι.

Γέγονεν δὲ καὶ περὶ τούτου ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Χρυσοβόρημονος Ἰωάννου θαῦμα μέγα, ὃ ἐστὶ γεγραμμένον ἐν τῷ νομίμῳ βιβλίῳ, τὸ παλαιὸν δηλὸν οὕτως.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοβόρημονος.

Ἀπόδειξις.

"Ὅτι μέγα καὶ ἀγγελικὸν τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα. Ὅτι καὶ ἀδύνατον ἀνακρίνεσθαι ἱερέα ὑπὸ λαϊκοῦ, ἀλλὰ ὑπὸ μείζονος Ἀρχιερέως, καθὼς καὶ οἱ κανόνες φασίν. καὶ περὶ τῆς θείας λάρνακος τοῦ ἱερέως καὶ μάρτυρος. (BG φ. 152) Ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ Φίλωνος τοῦ φιλοσόφου εὑρον τι τοιοῦτον. "Ὅτιπερ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ Ἐπίσκοπός τις Νικομηδείας, ὄνομα Εὐάγριος, ἠφόρισεν πρεσβύτερον, ὀνόματι Γεώργιον ἐκ τῆς λειτουργίας. Ἀπελθὼν οὖν ὁ πρεσβύτερος εἰς ἑτέραν χώραν διὰ τινὰς χρείας, κατὰ συγκυρίαν ἐκρατίθη εἰς μαρτύριον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ πολλὰ βασανισθεὶς ὑπέμεινεν, καὶ ἀπεκεφα (φ. 33v) λίσθη καὶ γέγονεν μάρτυς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ οὖν ἄρχων τῆς πόλεως χριστιανὸς ὢν ἠδυνήθη διὰ χρημάτων περιποιήσασθαι αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος. Παρελθόντος γοῦν τοῦ διωγμοῦ, ἔκτισεν ὁ ἄρχων Ἐκκλησίαν τῷ αὐτῷ μάρτυρι, καταθέμενος ἔνδον ἐν τῷ ἱερατεῖῳ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ἐν λάρνακι. Συνήθροισεν γοῦν τὴν χώραν πάσαν, καὶ τὸν ἐπίσκοπον, βουλόμενος ποιήσασθαι τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ, (BG φ. 152v) καὶ ὡς μόνον ἤρξατο τοῦ λυχνικοῦ, εἰπὼν τὸ εἰρήνη πάσι, ἤρξατο ὁ λάρναξ περιπατεῖν ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ἐξῆλθεν τοῦ ναοῦ. Φόβος οὖν καὶ τρόμος ἔλαβεν πάντας, καὶ ἐνέγκαντες σχοινία, εἴλκυσαν πάλιν τὴν λάρνακα ἐν τῷ τόπῳ αὐτῆς. Καὶ δώσαντος ἐκ δευτέρου τὴν εἰρήνην τοῦ Ἐπισκόπου, πάλιν ἤρξατο ἡ λάρναξ ὑπεξελεθεῖν τοῦ ναοῦ. Ἦρξατο οὖν ὁ ἄρχων καὶ ὄλος ὁ οἶκος αὐτοῦ θρηγεῖν ἐσχάτως, καὶ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, νομίσαντες ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν οὐ καταδέχεται οἰκῆσαι ἐν τῷ ναῷ αὐτῶν ὁ Ἅγιος. Καταλαβούσης δὲ τῆς νυκτός, ἐπέστη ὁ μάρτυς τῷ Ἐπισκόπῳ λέγων, ποιήσον ἀγάπην καὶ κοπίασον εἰς τὴν δε τὴν πόλιν πρὸς τὸν Ἐπίσκοπόν μου, καὶ ποίησον αὐτὸν λῦσαι με ἐκ τοῦ ἐπιτιμίου, ὅτι ἐφόρησε με τῆς λειτουργίας καὶ οὐ δύναμαι συλλειτουργῆσαι ὑμῖν, καὶ τὸν μὲν στέφα (BG φ. 153) νον τοῦ μαρτυρίου ἔλαβον, τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ οὐκ ἔθεασάμην, διὰ τὸ εἶναι με ὑπὸ ἀφορισμοῦ, καὶ μὴ δόξη σοι συλλῦσαι με, ὅτι εἰ μὴ ὁ δῆσας με λύσει με, οὔτε συλλειτουργῆσαι ὑμῖν δύναμαι, οὔτε τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ

θεωρῆσαι. "Ὅτι αὐτὸν εἶπεν τοῖς ἱερεῦσι, ὅσα ὅσα ἂν λήσῃται ἐπὶ τῆς γῆς, ἔστα δεδεμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Λαβὼν οὖν ὁ Ἐπίσκοπος μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἄρχοντα καὶ κληρικούς τινάς, ἐπορεύθη πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, καὶ διηγήσατο τὰ κατὰ τὸν ἅγιον μάρτυρα καὶ κατὰ τὰς ὀπτασίας. Ἄναστας οὖν δρομέως, ἠκολούθησεν αὐτοῖς. (φ. 34) Καὶ ἐλθὼν, προσεκύνησε τῷ ἁγίῳ μάρτυρι, καὶ εἶπεν: ὁ Χριστὸς ὁ θεμήσας σε διὰ τῆς ἐμῆς ταπεινώσεως, λύσει σε διὰ τῆς τοῦ αἵματος σου ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκχύσεως, εἰσελθε καὶ συλλειτουργήσον σὺν ἡμῖν. Καὶ εἰσενεγκάντων τὴν λάρνακα ἐν τῷ ἱερατείῳ ἐτέλεσαν τὴν λειτουργίαν, καὶ οὐκέτι ἡ λάρναξ ἐκινήθη (BG φ. 153v) ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. Τὸ σῶμα ἀγιάζει τὴν ψυχὴν.

Κεφ. αον. Τρίτον μυστήριον. Τὸ ἅγιον βάπτισμα καθαίρει. Τὸ δὲ ἅγιον βάπτισμα, λέγω δὴ τὸ καθ' ἡμᾶς. Οἱ γὰρ τύποι παρίσθωσαν νῦν ἔργῳ καὶ λόγῳ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παραδωθέν: ἔργῳ μὲν ἐν τῷ ὑπὸ Ἰωάννου ἐν Ἰορδάνῃ δέξασθαι βάπτισμα: λόγῳ δὲ τοῖς οἰκείοις μαθηταῖς αὐτοῦ ἐντελλομένου: ἀπελθόντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος⁵¹. "Ὅπερ γίνεται οὕτως.

β'. "Ὅτι χρῆ εἶδέναι τὸν ἱερέα τὴν ὕλην, τὸ εἶδος καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ παρόντος μυστηρίου.

γ'. "Ὅτι δεῖ τὸν ἱερέα πᾶσας λέγειν τὰς εὐχὰς τὰς ὀρισμένας ἐπὶ τοῦ θείου βαπτίσματος, καὶ μὴ παρορᾶν αὐτάς, σπουδῆς τινὸς προκειμένης καὶ παρακόπτειν ἐξ αὐτῶν, εἰ μήπου τίς αὐτὸν καταπείγει ἀνάγκη τοῦ θανάτου.

δ'. (BG φ. 154) "Ὅτι δεῖ εἰς τρεῖς καταδύσεις τελείας ἐν βάθει τοῦ ὕδατος καταδύειν τὸν βαπτιζόμενον καὶ πάλιν εἰς τρεῖς ἀναδύσεις τελείας, ὁρῶντα τὸν βαπτιζόμενον κατὰ ἀνατολάς, ὑπὸ τῶν μασχαλῶν κρατούμενον παρὰ τοῦ ἱερέως. Ἐν ἐκάστη δὲ καταδύσει βοῶντος τοῦ ἱερέως μεγαλοφώνως, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, εἶτα καὶ τοῦ Υἱοῦ εἶτα καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καθ' ὅσπερ καὶ ἐν τῷ νῷ κανόνι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων διαγορεύει. Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος μὴ τρία βαπτίσματα μιᾶς (φ. 34v) μυσσεως ἐπιτελέσῃ, ἀλλὰ ἐν βάπτισμα, τὸ εἰς τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου διδόμενον, καθαιρείσθω. Οὐ γὰρ εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν θάνατόν μου βαπτίσατε, ἀλλὰ πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος⁵².

ε'. "Ὅτι οὐ χρῆ ἐν λεκάναις βαπτίζειν, ἅς φέρουσιν ἀπὸ τῶν οἰκῶν τῶν κοσμικῶν, (BG φ. 154v) ἐν αἷς πλήνουσιν ἱμάτια, καὶ τοὺς ῥύπους ἀποκαθαίρουσιν, ἀλλὰ κατασκευασμένην εἶναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ μαρμάρου καὶ βαθυ-

51. Ματθ. 28, στ. 19.

52. Ἐνθ' ἄν.

τέραν εἰς τὸ καλύπτεσθαι τὸν βαπτιζόμενον ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ἔστι πολὺ χρῆ εἶναι διὰ τὴν τοιαύτην αἰτίαν.

στ'. "Ὅτι οὐ χρῆ ἐπὶ ψυχρῷ ὕδατι βαπτίζειν, ἀλλ' ἐπὶ ζέοντι, δηλοῦντος τοῦ ζέοντος ὕδατος τὸ ζὸν τῆς χάριτος τοῦ βαπτίσματος. Εἰ δὲ ἀνάγκη ἔσται, γενέσθω καὶ ἐπὶ ψυχρῷ.

ζ'. "Ὅτι ἴδιον τόπον χρῆ ἔχειν, ἔνθα χέειν τὸ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος ὕδωρ, ἵνα μὴ καταπατεῖται.

η'. "Ὅτι οὐ δεῖ καιρὸν ἀναμένειν εἰς τὸ βαπτίσειν τὸ βρέφος, διὰ τὸ τοῦ θανάτου ἄσπον.

θ'. "Ὅτι οὐ χρῆ ἀπαιτεῖν μισθοὺς ἐπὶ τῶν βαπτιζομένων, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων μυστηρίων, εἰ μὴ ὅπερ βούλονται παρέχειν, τοῦτο ἀρκεῖσθαι.

ι'. (BG φ. 155) "Ὅτι οὐ χρῆ χωρὶς τινὸς ἀνάγκης κατεπειγούσης ἐν οἰκίᾳ βαπτίζειν παιδίον ἐν οἰκίᾳ.

ια'. "Ὅτι οὐ χρῆ πλείους τῶν τριῶν εἰσάγειν ἀναδόχους ἐν τῷ θείῳ βαπτίσματι.

ιβ'. "Ὅτι χρῆ τοὺς ἀναδόχους διδάσκεσθαι τὸν σκοπὸν τῆς ἀναδοχῆς, καὶ αὐτοὺς διδάσκειν τὸν βαπτιζόμενον ἐν καιρῷ ἡλικίας αὐτοῦ.

ιγ'. "Ὅτι οὐ δεῖ ἱερέας βαπτίζειν τινὰς τῶν ἀπίστων, ἢ ἔβραϊον, ἢ (φ. 35) ἐθνικὸν προσερχομένους τῇ πίστει ἄνευ προτροπῆς καὶ εἰδήσεως τοῦ Ἀρχιερέως.

Μυστήριον δὸν. Τὸ ἅγιον μῦρον. Βεβαιοῖ τὴν πίστιν. Τὸ δὲ τοῦ θείου μύρου μυστήριον οὐκ ἐμφέρεται μὲν ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ. Παραδέδοται γε μὴν ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ λόγου καθὼς ὑπὸ τοῦ θείου Παύλου διδαχθεὶς ὁ ἱερώτατος Διονύσιος ἐν τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν παραδέδωκεν, ὃν δὴ ἄνδρα μετὰ τῶν Ἀποστόλων ἢ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία γεραίρει, (BG φ. 155v) ὅπερ γίνεται οὕτως.

β'. "Ὅτι μῦρον χρῆ ἀλείφει τοὺς βαπτισθέντας, ὅπερ ὁ Ἀρχιερεὺς νόμῳ ἐκκλησιαστικῷ κατεσκεύασεν, ὃ δὴ χρεῖσθαι παρὰ τῶν Ἀρχιερέων. Καθ' ὡσπερ ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ Συνόδῳ⁵³ Καρθαγέννης ὑπὸ τῶν σιζ Πατέρων γενομένη διαγορεύων ἐν τῷ στ' κεφαλαίῳ τῆς αὐτῆς Συνόδου. Λέγων οὕτως. ἀπόκρισις.

Ἐν ταῖς προλαβούσαις Συνόδοις μεμνήμεθα ὀρισθέντα ὥστε χρίσμα, ἢ καταλλαγὴν μετανοούντων, ἢ κορῶν καθιέρωσιν ἀπὸ πρεσβυτέρων μὴ γίνεσθαι. Ἐὰν δέ τις ἀναφύη τοῦτο πράττων, τί δεῖ περὶ τούτου ὀρίζειν. Αὐρήλιος Ἐπίσκοπος εἶπεν. Τὸ ὑμέτερον ἀξίωμα ἤκουσεν τὸ ἀνενεχθὲν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Φορτουνάτου τί πρὸς ταῦτα λέγετε. ἔτερον.

Ἀπὸ πάντων τῶν Ἐπισκόπων ἐλέχθη χρίσματος ποίησις καὶ κορῶν (BG φ. 156) καθιέρωσις ἀπὸ πρεσβυτέρων μὴ γέννηται, μήτε δεῖ καταλλάξαι

53. Ρ ἀ λ λ η καὶ Π ο τ λ ἦ, μν. ε., τόμ. III, κανὼν ιστ', σελ. 309.—Ἄ γ α π ι ο υ, μν. ε., κανὼν στ', σελ. 380.—Ἄ λ ι β ι ζ ά τ ο υ, μν. ε., σελ. 233-234. Πρβλ. Ἀποστολ. λθ', Α' γ', ιθ'. Καρθ. ζ', μγ', μδ', ρκστ' (ζ', ν', να', ρλε').

τινά εἰς δημοσίαν λειτουργίαν πρεσβυτέρῳ ἐξεῖναι. Τοῦτο πᾶσιν ἀρέσκει.
 γ'. "Ὅτι ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων μόνων δεῖ χρίσιν, καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ τόπῳ.

Τέλος τετάρτου μυστηρίου.

(φ. 35v.) Πέμπτον μυστήριον ἢ θεία κοινωνία ὃ καὶ σύναξις λέγεται.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. ἀπόκρισις.

Τὸ μέντοι τῆς ἱερωτάτης ἐντελεῆς μυστήριον τυπικῶς μὲν ἡ σικιά γράφεται ἐν ταῖς νομικαῖς θυσίαις, ἀληθῶς δὲ παραδέδοται ὑπὸ τοῦ Κυρίου μέλλοντος ἐπὶ τὸ πάθος, ὅσον οὐπω ἰέναι κατὰ τὴν ἐσπέραν, ἐν ἣ τὸ νομικὸν πάσχα σὺν τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἔφαγεν. Μετὰ γὰρ τὸ φαγεῖν αὐτό, κατὰ τὸν Μωσῆν παραδεδομένον τρόπον, τὴν καινὴν παραδέδωκεν θυσίαν. Κλάσας μὲν τὸν ἄρτον καὶ διανοίμας αὐτοῖς, καὶ οἰκεῖον αὐτοῦ σῶμα καλέσας, μεταδιδούς δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦ ποτηρίου, πλήρης ὄντος κράμματος, ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ὃ δὴ κράμμα τὸ οἰκεῖον αἷμα τυγχάνειν αὐτόχρημα ἀπεφάνητο. Προστάξας δὲ αὐτοῖς τοῦτο μὲν ποιεῖν εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν⁵⁴, εἰδέναι δ' ὅσάκις ἂν πίνωσιν τοῦτον ὡς τὸν τοῦ Κυρίου καὶ διδασκάλου καταγγέλουσιν θάνατον.

β'. "Ὅτι οὐ χρὴ ἀδιακρίτως παντὶ τῷ προσιόντι μεταδιδόναι τῶν ἀχράντων, καὶ ζωοποιῶν μυστηρίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

γ'. "Ὅτι οὐ χρὴ ἀναγνώστην μεταδιδόναι τοῖς παισὶ τῶν θείων μυστηρίων, ὅπερ ποιοῦσιν πολλοὶ τῶν ἱερέων κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Πάσχα.

δ'. "Ὅτι χρὴ τὸν προσιόντα τοῖς μυστηρίοις ἀνερωτᾶσθαι παρὰ τοῦ ἱερέως, εἰ ἐξομολόγηται τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ παρὰ ποίῳ πνευματικῷ.

ε'. "Ὅτι δεῖ ἐρωτᾶν αὐτόν, εἰ ἀπέστη τοῦ πάθους, καὶ τὰς ἁμαρτίας, ἅς (BG 157) περ εἰργάζετο, ἐγκατέλειπεν, καὶ ἐπιτιμίοις δεδούλευκεν, ἢ οὐ.

στ'. "Ὅτι ἐὰν ᾧ προσεκανδαλίσθη, ἀδιάλλακτος ἔμεινεν, οὐ μεταλείψεται.

(φ. 36) ζ'. "Ὅτι εἰ κληθῆ, ἢ νύκτωρ, ἢ ἡμέρα ὃ ἱερεὺς ὥστε μεταδοῦναι τινὲ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀπελεύσεται σπονδῆ διὰ τὸ τοῦ θανάτου ἄορον.

η'. "Ὅτι οὐ χρὴ μισθὸν ἀπαιτεῖν τῆς κοινωνίας ἕνεκα.

θ'. "Ὅτι οὐ χρὴ μεγάλας μερίδας δίδοναι τοῖς μεταλαμβάνουσιν.

ι'. "Ὅτι τὴν ἔνωσιν ἀπὸ τοῦ βήματος χρὴ ποιεῖσθαι, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀσθενοῦντος.

ια'. "Ὅτι οὐ χρὴ τὸν ἱερέα ὃ τε προσκομίζει πολλὴν ἄρτον ἐξάγειν εἰς τὸ ποιῆσαι σῶμα Χριστοῦ διαπληστίαν, οὔτε πολλὴν αἷμα καὶ ὕδωρ μιγνῦναι ἐν τῇ ἐνώσει τοῦ ἁγίου ποτηρίου.

ιβ'. "Ὅτι οὐ δεῖ ἱερέα μεταδιδόναι τῶν θείων μυστηρίων σώματος αἰρετικοῦ, ἢ ἐτέρου τοῦ μὴ ἔχοντος τὴν γνῶσιν αὐτοῦ.

ιγ'. (BG φ. 157v) "Ὅτι δεῖ τὸν ἱερέα τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος εἰδέναι τοῦ

54. Λουκ. 22, στ. 19.

παρόντος μυστηρίου, ὅτι οὐ δεῖ ἔλαττον τῶν τεσάρων προσφῶρων τὸν ἱερέα προσκομίζειν.

ιδ'. "Ὅτι οὐ δεῖ τὸν ἱερέα λειτουργεῖν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δύο λειτουργίας, ὅπερ ἔστιν ἄτοπον. Πίπτει γὰρ ἐν ἐπιτιμίᾳ καθαιρέσεως.

Τέλος ε'. μυστηρίου.

Μυστήριον στ' Ἡ ἐξομολόγησις ἀνάβασις ἐν Οὐρανῷ καὶ ἡ τῶν ἁμαρτιῶν ἀπολύτρωσις.

Κεφ. αὐν. Τοῦτο δὲ τὸ τῆς μετανοίας μυστήριον, τυπικῶς μὲν καὶ τῷ Μωσῇ νενομοθέτηται, θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτίας ἐκεῖνος προσέταξεν. Ἐντελῶς δὲ καὶ ἀληθῶς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόντος τὴν ἐξουσίαν ταύτην τοῖς μαθηταῖς καὶ εἰπόντως· ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς ἂν τινων κρατεῖνε καὶ κράτηνται⁵⁵. Καὶ τῷ Πέτρῳ ἰδίῳ κατ' ἐξάαιρετον ἐπαγγειλαμένου, δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὅσα ἂν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς (φ. 36ν) δεδεμένα (BG φ. 158) εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ὅσα ἂν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, λελυμένα εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἐρωμένου δὲ τοῦ Πέτρου ποσάκις ἀφήση τοῖς ἁμαρτάνουσιν, ἀπεκρίνατο ὁ Κύριος εἰπών, οὐχ ἐπτάκις. Τοῦτο γὰρ ὁ Πέτρος προέτεινε, μέγα τι ποιεῖν δοκῶν, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά⁵⁶.

β'. "Ὅτι χρὴ τὸν πνευματικὸν ἔμπειρον εἶναι, καὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς εἰδήμονα, καὶ παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως ἔνταλμα ἔχειν.

γ'. "Ὅτι χρὴ αὐτὸν εἰδέναι τὰς ἐντολὰς ἀκριβῶς, καὶ ἐξετάζειν πάντας καλῶς ἐν ὁποίαις προσέπεσον ἁμαρτίαις.

δ'. "Ὅτι χρὴ αὐτὸν εἰδέναι τὴν τῶν ἁμαρτημάτων διαφορὰν, ποῖα τούτων ψυχικὰ καὶ ποῖα σωματικὰ. "Ὅτι εἰδέναι ποῖα συγνωστὰ καὶ ποῖα θανατήσιμα.

ε'. "Ὅτι οὐ δεῖ ζητεῖν τὸν πνευματικὸν παρὰ τοῦ μετανοοῦντος μισθοῦς.

στ'. "Ὅτι δεῖ τὸν μετανοοῦντα δέχεσθαι (BG φ. 158ν) ὡς γνήσιον υἱὸν αὐτοῦ. Κανῶν τῶν Ἀποστόλων⁵⁷νβ'.

ζ'. Εἴ τις Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος τὸν ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, οὐ προσδέχεται, ἀλλὰ ἀποβάλλεται, καθαιρέισθω, ὅτι λυπεῖ Χριστὸν τὸν εἰπόντα, χαρὰ γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι Λαοδικείας⁵⁸ Β'.

55. Ἰωάννου 20, στ. 23.

56. Ματθ. 18, στ. 22.

57. Ράλλη καὶ Ποτλή, μν. ξ., τόμ. II, κανὼν νβ', σελ. 68. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν νβ', σελ. 66. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 148. Πρβλ. Καρθ. στ', ζ', ν', νγ', οβ'.

58. Ράλλη καὶ Ποτλή, μν. ξ., τόμ. III, κανὼν β', σελ. 173. — Ἀγαπίου, μν. ξ., κανὼν β', σελ. 343. — Ἀλιβιζάτου, μν. ξ., σελ. 197. Πρβλ. Α' ιβ'.

Περὶ τοῦ τούτος ἑξαμαρτάνοντας ἐν διαφόροις πταίσμασι, καὶ προσκαρτεροῦντας τῇ προσευχῇ τῆς ἐξομολογήσεως καὶ μετανοίας καὶ τὴν ἀποστροφὴν τῶν κακῶν τελείαν ποιουμένους κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ πταίσματος, καιροῦ μετανοίας δοθέντος, τοὺς τοιοῦτους διὰ τοὺς οἰκτιρισμοὺς καὶ τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ προσάγεσθαι τῇ κοινωνίᾳ.

η'. "Ὅτι οὐ δεῖ αὐτὸν λύειν εὐκόλως μεγίστας ἁμαρτίας, ὅποιον γίνεται εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν (BG φ. 159) τῶν ἐξομολογουμένων, ἀλλ' οὖν ἀναφέρειν τῷ ἀρχιερεῖ.

(φ. 37) θ'. "Ὅτι χρὴ αὐτοὺς διακρίνειν, ὡς ἐμπείρους καὶ ἡλικίαν καὶ τόπον γέγονεν ἁμαρτῆσαι τινὰ.

ι'. "Ὅτι χρὴ κάλλιστα τοὺς ἱερεῖς ἐξομολογεῖσθαι συχνοτέρως, ὅτι ἄνθρωποι τρεπτῆς εἰσὶν φύσεως, καὶ ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ὀφείλουσι τῆς καθαρότητος ἐπιμελλεῖσθαι.

ια'. "Ὅτι χρὴ καὶ οἱ πνευματικοὶ ἐξομολογεῖσθαι ἀλλήλους.

ιβ'. "Ὅτι καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ ἡγούμενοι ὀφείλουσιν ἐξομολογεῖσθαι.

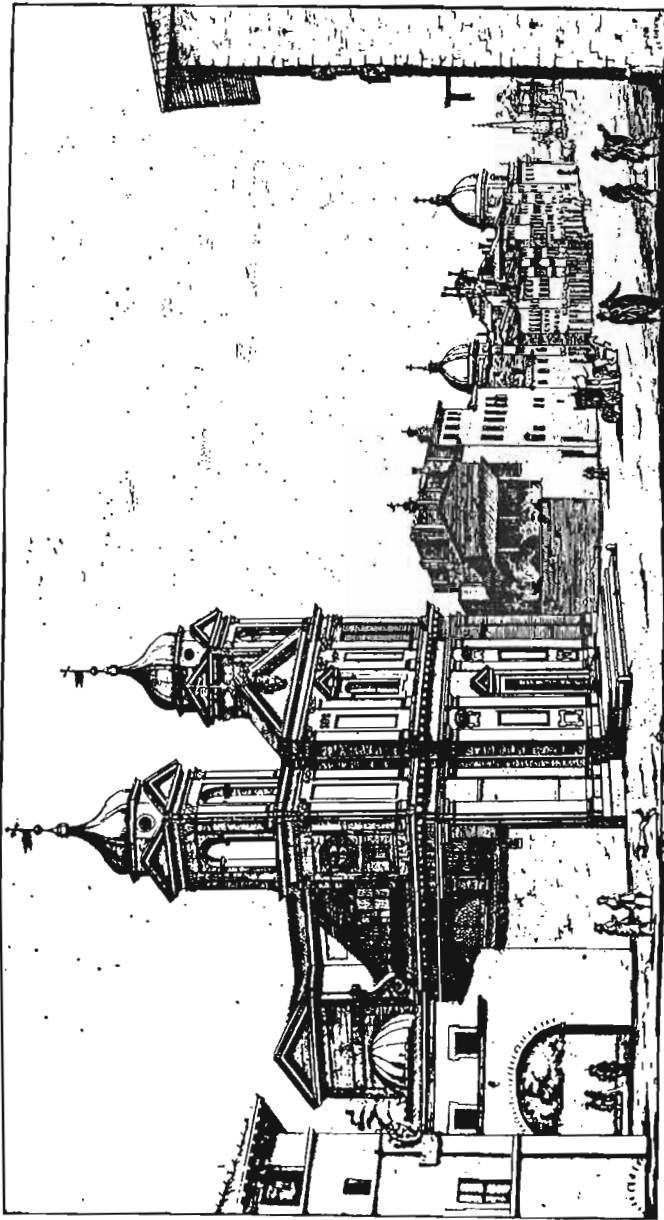
ιγ'. "Ὅτι δεῖ τὴν Ἐκκλησίαν πανταχοῦ, μάλιστα δὲ τῶν ἱερέων ἕκαστον, ἐν ἑκάστη Ἐκκλησίᾳ καθ' ἑκάστην νηστείαν...

Barb. Gr. 390

φ. 66

Γερμανὸς ἐλέω Θεοῦ Ἐπίσκοπος ἀμαθούντων προέδρου πόλεως Νεμεσοῦ καὶ κουρέων.

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν ἀπὸ τῆς χάριτός τε καὶ δωρεὰς καὶ ἐξουσίας τοῦ παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ πνεύματος τῆς δοθήσης παρὰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς θείοις αὐτοῦ, καὶ ἱερεῖς μαθηταῖς, εἰς τὸ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίας εἰρηκότος αὐτοῖς λάνεται πνεῦμα ἅγιον ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς ἂν τινον κρατῆτε, καὶ κράτηνται καὶ ὅσα ἂν λύσῃται ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα ἂν δύσῃται ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἐξ ἐκείνων δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς ἀλληλοδιαδόχως ταύτης διανύσης τῆς θείας χάριτος, ἔχε συγκεχωρημένην τὴν κατὰ πνεῦμα θυγατέρα ἀυτῆς. (ὁ δεῖνα). εἰς ὅσα καὶ αὐτὴ ὡς ἄνθρωπος ἤμαρτε. καὶ εἰς Θεὸν ἐπλημμέλησεν λόγῳ ἔργῳ διανοίᾳ καὶ πάσαις αὐτῆς ταῖς ἐσθήσεσι καὶ ἡ ὑποκατάραν καὶ ἀφορισμὸν ἀρχιερέως ἐγένετο ἡ πατρὸς ἡμεῖς αὐτῆς ἢ τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι περιέπεσεν ἡ ὄρκων παρεῦη ἢ ἄλλοις τισὶν αἰμαρτήμασιν ὡς ἄνθρωπος οὕσα πατρᾷσιν ἐξομολογήσατο καὶ τὸν παραυτοῖς, κανόνα ἀκριβῶς ἐπεδέξατο ἐκ τούτων πάντων τῆς ἐνοχῆς καὶ δεσμεύσεως ἐλευθέραν ἔχομεν αὐτὴν καὶ συγκεχωρημένην τὴν παντοδυνάμην ἐξουσία καὶ χάριτι τοῦ θεοῦ καὶ προσκυνητοῦ πνεύματος. ὅσα δὲ διὰ λήθην ἢ αἰδῶ ἀνεξομολόγηται ἴασαι καὶ ταῦτα συγχωρήσαι αὐτῇ ὁ ἐλεήμων Θεός. ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

1 Collegio de Greci.
 Οὐρανίου Πλάτωνα κ.τ.λ.
 CHIESA DI SANT'ATHANAGIO E COLLEGIO DELLA NATIONE DE' GRECI ET E
 Architettura di Martino Longhi il vecchio nella via del Babuino 2 Chiesa e Pigna del Popolo 10

Τὸ Ἑλληνικὸν Κολλέγιον καὶ παραπλευρώς ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὅπως ἦτο πρὶν ἐποχὴν πρὸς τὸν Γερμανὸς Ἀριστοβόνητος (Κουσκονιάρι) ἤγες PRÆTATUS ORCHINE.

Ἔως ἐπ'λαμπρῶν ἐγκωμίων καὶ φιλίας βουλῶσμαι.

Ἀπὴρ ἀγέρων ἀλαμπρῶν τηλαυτέρας φωνήσται πᾶν ἑοῖς
ἀξιώματι μέγιστον ἰσχυρῶς. ὡς ἡξιώσθησι τῶν ἰσχυρῶν τε
ἰσχυρῶς. ὁμοίως ἀρχιερασίᾳ, ὡς ἀκεῖθεν παραγίγεται.

Γερμανὸς ἐπίσκοπος λευκῶν κώπρῶν. τὰ πρῶτα ἐκλαβεὶ δὴ
τῆσ' ἐκλαμπρότητ'. δὴ δὴ κῶς ἐπραγματοποιήσῃ ἐκ τῶν
ἐπιτοῖς πᾶσι βραβείων. ἀλλὰ πρὶ ἐαυτοῦ καὶ πρὶ ἐξαρμάτης
κατέλυσε τὴν πρῶτα αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἄλλων ὅμ' ἔχον. ὡς πῶς
τῆσ' τῶν τετραμυρῶν δὴ λείας λυτρωθῆς, ἀπὲς τυχὸν δὲ καὶ τῶ
τηλεῶ τῆσ' ἀρχιερασίᾳ, τοῦ ἐλθεῖν ἐνθάδε ἵνα ὁρθῶς ἐ
ἀφ' ὅθεν βεβήσῃτε. γὰρ δὲ μὴ ἔχον πού ποδ' ἀχίρα
εἶμαι. πάλιν προσέρχεται τῆσ' ἐκλαμπρότητ'. ἵνα
τεῶν καὶ δὴ κῶς αἰεὶ παρὰ τῆσ' ἵνα ἐπὶ κοίτης καὶ
μὴ τῆσ' ἀχίρα πρὸς τὸν ἀχίρα ἀρχιερασίᾳ. ὡς πῶς ἐλαβε αὐτὸν.
ὅτι τὸν παρόντα βίον, τοῦ ἀρκῆσε ἑαυτοῦ μὴ τῶ
ἐλαχίτου ἱερομοράχοι, αὐτοῦ δὴ κῶς. ἡμεῖς δὲ παρὶ
καὶ τῆσ' δεύσει θάκῶ τῶ. τῶ τῶν ἀξιώσῃ, ἡμεῖς δὲ παρὶ
τῶ τῆσ' ἀξίως. ἡμεῖς τῶ ἀποκοιτικῶν θρόνου. καὶ τῶ δ.

†

Πατριάρχης αὐτοκαθολικός

*Σφ. 17
αὐτο*

1. Ἐγὼ Τιμοθέος ἐκ πόλεως Κερύνειας, τῆς ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 2. πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς ἐν τῇ ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 3. ἀρχιερατικῆς ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 4. Κωνσταντινουπόλεως ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 5. λαμπροῦ ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 6. Κωνσταντίνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 7. Κωνσταντίνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 8. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 9. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 10. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 11. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 12. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 13. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 14. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 15. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 16. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 17. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 18. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 19. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
 20. ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου

Ἐπιστολή Τιμοθέου, Μητροπολίτου Κυρηνείας (1625; 1646)* BARD. LAT. 1013.

ἀρχὴ σιμ θω γου σιμ θω δ κού :

ὦ γέμου πρὸς τιθι ττα δισυμόδου τταίτη
 ἐνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
 ἁγίου πνεύματος καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοιαῦτα αἰώ
 νασ τῶν αἰώνων ἀμήν :

ὁ ξασαι κέϊ υἱ χέ ο θς κλυμ δόξασαι· δό
 ξα ττα κερ θη κία σου· δόξα ττα αὐδξ
 κία σου· δόξα ττα ἄφάτω φιλιανί
 ου· δόξα ττα ἁγασό ττα ττα σου δάσο
 ττα· δόξα ττα ἁγασα κη κία σου· φιλο
 πατταχε· φιλόσοφτε· φιλοῦε· φι
 λαμθε· καὶ ἀμήν· σίκα κε κέ· ὁ τοῖα
 ττα τε ττα ἐν ττα ἁγασα δόξασαι ττα
 ἁγασου ἐκφασα κία σου ττα· καὶ νε κρ
 θη ττα σιμ θω ττα αἰμα ττα ττα σιμ θω
 θω ττα ττα ἁγασου ττα κία σου, οὐ κία σου
 κία σου ττα σιμ θω, ἀλλὰ καὶ οὐ κία σου
 κία σου ἀνατόρα σου :

Ο ἵταν οὖν ἔωσι τοῦ νῦν πατὸς ττα σιμ θω
 λασ σου, ἀφελαι κία σου με οὐ κία σου

BARB. 390. Βιβλιοθήκη τοῦ Βατικανοῦ.
 Ἡ ἀρχὴ τοῦ Συνοδικοῦ Γερμανοῦ Ἀμσθοδντος.

φιλαγγέλου καὶ ἡγάπησιν ἡτοιμασθέντα
αὐτῶν· ἐν ἑστίῃ· ~~καὶ ἡγάπησιν~~

~~καὶ ἡγάπησιν ἡτοιμασθέντα~~

Ἐγὼ θωκισθὲν διαπύστακον ἔκτισθαι
καὶ ὁμοειροτομῶν ὡς ἐπίστασθε,
ὡς θήσεται αὐτῶν τῶν χειρῶν ἐλχόμεναι·

Ποῦ ἀρχιερέως ἐκαμίνου παρὶ τῆς αὐ-
γίας τρυφῆς (ἡς τῆς ἐπιτηδευτικῆς)
καὶ τρυφῶν μέλλουσιν τοῦ ἡμαῦ ταν-
λῶν· ὅτε μέλλει ἐσθδένειν, περ-
σάσεται ὁ χειροτομῆσαι μέλλουσιν

φοροῦν φελώνιον· καὶ κελεύει ὁ ἀρ-
χιερεὺς ἄσποδῶσθαι τοῦ φελώνιον,

Ἐρδῶσθαι τούτου ἐπιτηδευτικῶν· καὶ
ζῶσασθαι ζῶμην· καὶ μεθῆναι δὲ
χειρὶν ἰσξέσθαι· καὶ μεθῆναι δὲ

Ἐπιτηδευτικῶν καὶ φελώνιον αὐτοῦ
καὶ ἰσξέσθαι τῶν ἰσξέσθαι ὁ ἀρχιε-
ρεὺς ἐλχόμεναι.

Κεῖθ' ἐκ τῶν ὁδῶν τοῦ ἑνοῦ καὶ
γίου πηνύματος διὰ τῶν ἐκείνων
ὡς ἰσξέσθαι τῶν ἰσξέσθαι τῶν

BARB. 390 φ. 47, ἐν ἔτει ζπγ', ωδ. δ' (=1576 μ.Χ.).

Ἐτερος Περλοῦτος.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀμήν.

23

Γερμανὸς ἀγαπῶ Θεοῦ Ταπεινὸς Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντων παρ-
ἔδρου πόλεως, Νεμεσοῦ καὶ Κουραίων σὺ τοῖς ἐμοῖς ἀδελφοῖς
Ζαΐτοις καὶ Ἀλαβασαίτοις Κρητικοῖς, χαρῆτι Χριστοῦ, ἁγιασθέντες.
Ἐπειδὴ σωμακοχουδοῦμεν εἰς τοὺς δεῖους καὶ ἱερούς νόμους,
καὶ τὰ διαπορευόμενα ὑπὸ πᾶν ἀγίῳ ἀνδρῶν Ἀποστόλων καὶ
ἱεροκλήρων διδασκαλῶν. οἱ στινὲς δευδόντες ἄς ἀπέκτισαν πό-
λιν καὶ χώραν, καὶ ἐν ἧ τῇ οἰκουμένῃ κηρύξαντες τὸν λόγον τῆς
πίστεως, καὶ ἐβάπτισαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ
Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μετὰ τοῦτο ἐδίδαξαν αὐτοὺς τη-
ρεῖν πάντα, ὅσα ἀνέτελεστο αὐτοῖς ὁ Κύριος, καὶ αὐτὸς λέγει ὁ
Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι πᾶσι χωρὶς ἔργων γὰρ ἐστίν. τοῖσι
πιδόμεθα καὶ ἡμεῖς, σωμακοχουδοῦντες ἐπὶ δεῖοις Πατε-
ρασί, οἱ σωμαδόντες εἰς διαφόρους ἑσπερχίας, καὶ σωμαδ-
ροῦσαντες, τὰς ἑπτὰ οἰκουμηνικὰς ἀγίας Συνοδοὺς, καὶ τὰ
φυεῖντα δόγματα διορθώσαντες, καὶ τὰ ζήζαντα ἀπαντὰ ἐπι-
δάντες, ἐξέκοψαν, καὶ ἀνέτειλαντο φυλάσσειν καὶ ἀκορεῖν
καὶ ἑσπεῖν, τοῖσι κανόσι καὶ νόμοις αὐτῶν. διὰ τοῦτο τοῦτο
ισωηδροῖσάμεν καὶ ὑμᾶς τὴν σήμερον εἰς ταύτην τὴν ἱε-
ραν Σύνοδον, ἵνα διορθωθῶσιν ἀπαντὰ τὰ ἀνέτελεστο, ἐκ-
κλησιαστικὰ τε ζητήματα ἀναμέταξυ ἡμῶν, καθάπερ του
καὶ εἰς τοὺς κανόνας τῶν ἀγίων Ἀποστόλων Γεῖραπταρ,
ἐν τῷ Τριακωσῷ ἐβδόμῳ κανόνι αὐτῶν, λέγων ἕταως. δειτε-
ρον τοῦ ἔτους Σύνοδος ἵνεῖθαι ὑπὸ πᾶν Ἐπισκοπῶων, καὶ
ἀνακρινέτωσιν ἀλλήως τὰ δόγματα τῆς ὁμοθυμίας, καὶ πᾶς
ἐμπιστοῦσας ἑκκλησιαστικὰς ἀντιλήψεις διακρίτωσιν: ἐπὶ
δὲ αὐτὰ σύμφωνον ὄρισαν ἡγία Σύνοδος ἢ ἐν Ἀντιόχεια τῆς